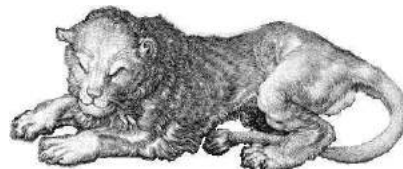

EPISTULA LEONINA

CLXXXVI

HEBDOMADALE
PERIODICUM LATINĒ SCRIPTUM,
QUOD ĒDITUR
E DOMO EDITORIĀ INTERRETIALI
CUI NOMEN EST
LEO LATINUS

<http://www.leolatinus.de/>

N.B.! EPISTULAS LEONINAS ACCIPIS G R A T I S ET S I N E ULLĀ OBLIGATIONE. NAM LEO LATINUS PUTAT HOMINIBUS LATINAM LINGUAM DISCENTIBUS AUT DOCENTIBUS CORDI ESSE VERBA LATINA. SI TAMEN TALES EPISTULAS ACCIPERE NON VIS, RESCRIBE HOC NOBIS: TUM STATIM NOMEN TUUM EX INDICE ACCEPTORUM TOLLEMUS.

HŌC TEMPORE DUO FERĒ MILIA HOMINUM LATINĒ DOCTORUM ACCIPIUNT EPISTULAS LEONINAS ELECTRONICĒ MISSAS. EPISTULAS LEONINAS I-CLXXXV INVENIES IN INTERRETI SUB HAC INSCRIPTIONE, QUAE SEQUITUR:

<http://ephemeris.alcuinus.net/leonina/>

MAXIMĒ ID CURAMUS, UT COPIAM VERBORUM LATINORUM CONVENIENTER AUGEAMUS ET TEXTŪS MODERNOS CUIUSVIS ARGUMENTI QUAM OPTIMĒ IN LATINUM SERMONEM CONVERTAMUS.

ROGATUR, UT MANUSCRIPTA MITTANTUR VIĀ ELECTRONICĀ. MENDA SIVE GRAMMATICA SIVE METRICA, QUOAD FIERI POTEST, TACITĒ TOLLUNTUR.

EN HABES EPISTULAM LEONINAM
CENTESIMAM OCTOGESIMAM SEXTAM (186) !

ARGUMENTA

STILUS EST MAGISTER OPTIMUS – NULLA DIES SINE LINEA.....	03
FABELLA GRIMMIANA: <i>Die Goldkinder</i>	04-09
VOCABULA COMMUNICATIONIS etc. (I).....	10-24
ECHUS VOCES (<i>Blanchard, Knijff, Ciarrocchi, Cristini, Licoppe, Sacré</i>).....	25-44

LEO LATINUS OMNIBUS HOMINIBUS LATINITATEM AMANTIBUS SAL.PL.DIC.

Cara Lectrix, Care Lector,

nunc tibi offero Epistulam Leoninam centesimam octogesimam sextam (186). De hac Epistulâ tibi missâ maximê gaudeo, et bene spero tibi quoque eandem gaudio fore!

Huic Epistulae Leoninae insunt duo proverbialia eorumque origines; fabella Grimmiana aurea (agitur enim de pueris auratis); prolixus index vocabulorum, qui spectat ad Orbem Pictum opus prolixum, quod sodalibus adiuvantibus atque faventibus perfectum iri spatio trium annorum bene spero; nonnullae epistulae sodalium, qui sunt veterani Latinitatis vivae optimê meriti ideoque de rebus Latinis scribunt ex abundantia cordis.

Denuo cena tibi apposita est opipara: tolle lege fruire!

Medullitus Te salutat

Nicolaus Groß

Sodalis Academiae Latinitati Fovendae

<http://www.leolatinus.com/>

LEO LATINUS

**Senden ex oppidulo Bavariae Suebicae,
Die Dominicâ, 13. m.Ian., a.2019**

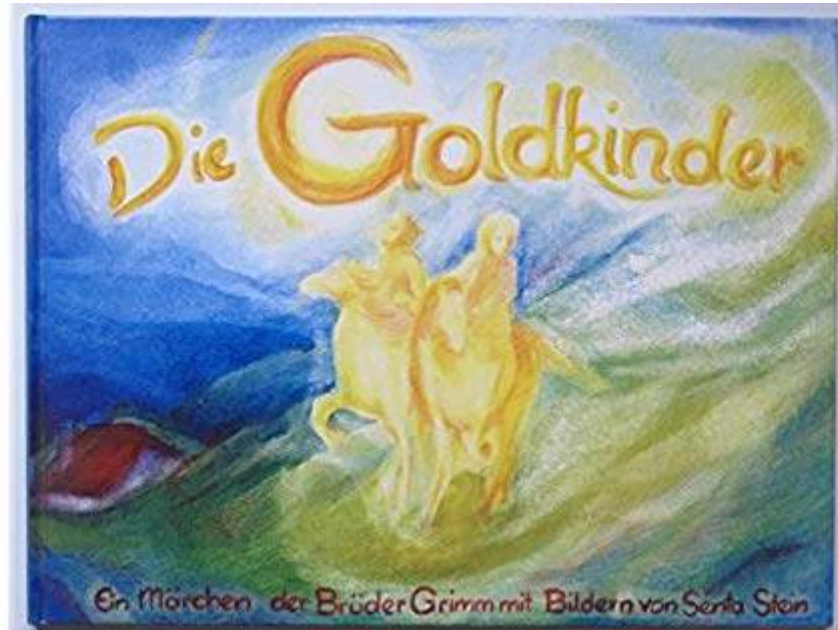
STILUS EST MAGISTER DICENDI OPTIMUS NULLA DIES SINE LINEA

Pinxit **Gerrit Dou** (1613–1675): *Vir doctus caulem pennae acuens* (1630–35). Haec pictura invenitur in Museo Neo-Eboracensi, quod appellatur *The Leiden Collection*.

CICERO *De oratore* I,150 *Stilus optimus et praestantissimus dicendi effector ac magister; neque iniuria; nam si subitam et fortuitam orationem commemoratio et cogitatio facile vincit, hanc ipsam profecto adsidua ac diligens scriptura superabit.* – **NULLA DIES SINE LINEA**: cfr **Oleg Nikitinski** (qui est persubtilis philologus Moscuensis et Monacensis) <http://www.rhm.uni-koeln.de/142/M-Nikitinski.pdf>: **PLINIUS** *Historia naturalis* 35,84 *Apelli fuit alioqui perpetua consuetudo numquam tam occupatum diem agendi, ut non lineam ducendo exerceat artem, quod ab eo in proverbium venit.* – cfr **ERASMUS** *Adagia*, Chilias 1, Centuria 4, Adagium 12 (= LB II, 156 a-c): *Nullam hodie lineam duxi.* – cfr **PUBLIUS FAUSTUS ANDRELINI** (ca. 1460-1518), *Hecatodistichon*, Paris 1513, fol.3r: *Nulla dies sine linea:/ Nulla dies abeat quin linea ducta supersit:/ Non decet ignavum praeteriisse diem.*

FABELLA GRIMMIANA

Pueri aurati

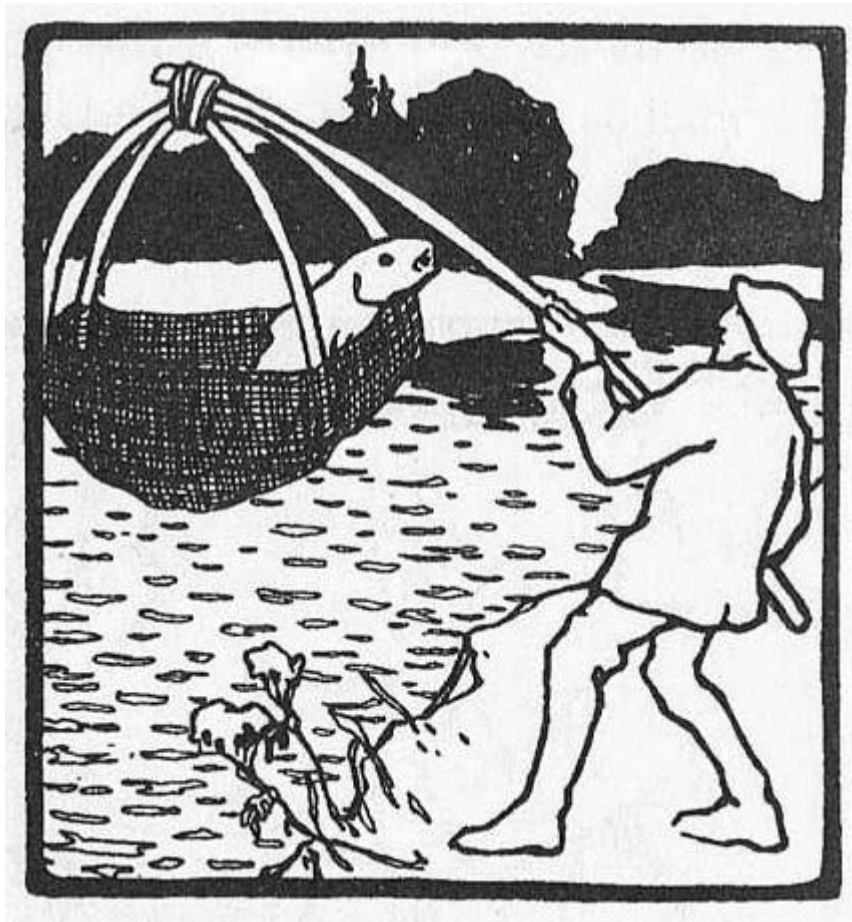

Aliquando erant vir pauper mulierque pauper; qui homines nihil habebant nisi casam parvam; aegrê victum sibi quaerebant piscibus capiendis et vivebant parcissimê.

Factum autem est, ut vir aliquo die in ripâ sedens reti eiecto extraheret piscem, qui totus erat aureus. Cum piscem aspectaret valdê stupefactus, is coepit loqui et: »Audi, piscator« inquit, »si me in aquam reieceris, casam tuam parvam faciam castellum magnificentum«. Tum piscator respondit: »Quid castellum mihi prodest, nisi habeo, quod comedam?« Tum piscis aureus: »Hoc quoque curabo; nam castello inerit armarium, quod si aperueris, invenies patinas quotlibet cibus pulcherrimis completas«. Deinde vir: »Si res« inquit, »talis est, fieri poterit, ut optatum tuum expleam«. – Denique piscis: »At haec res«, inquit, »non fiet nisi eâ condicione, ne ulli homini in toto mundo cuicumque umquam pandas, unde venerit felicitas tua; de hac re si unum tantum verbum dixeris, omnino nihil accipies, omnia perdes«.

Nunc vir piscem cum mirabilem aquae iniecisset, domum abiit; ubi antea casa eius steterat, nunc stetit magnum castellum. Tum vir oculis

dilatis obstupefactus castellum intravit et conspexit uxorem suam pulchris vestimentis ornatam, in conclavi magnifico sedentem. Quae exhilarata dixit haec: »O marite, quomodo hoc subito factum est? Hoc mihi valdê placet«. Tum vir: »Mihi« inquit »hoc etiam placet; sed etiam vehementer esurio, da mihi aliquid, quod comedam« Tum uxor: »Nullum habeo cibum neque scio, ubi in hac domo novâ aliquid inveniam edule«. – Vir autem: »Hoc« inquit »non est difficile factu. Ibi enim video magnum armarium constitutum, quod fac ut aperiatur!« In armario aperto apparuerunt placentae, caro, poma, vinum imposita, quae uxori maritoque arriserunt. Tum mulier summê gaudens: »Mi corculum, quid cupis ultra?« Et ambo unâ desederunt, comederunt, biberunt. Saturati cum essent, mulier: »Heus marite« inquit, »unde venerunt omnes istae divitiae?« – Tum maritus respondit: »Cave ne hoc ex me quaeras, non mihi licet haec tibi dicere. Si cui hanc rem patefecero, felicitatem nostram perdemus!« – Illa autem: »Bene« inquit, »nisi mihi licet hoc scire, non cupiam scire«. At hoc uxor non serio dixit, nam die noctuque vexabatur cupiditate hanc rem sciendi nec desiit maritum vexare, usque dum is impatienter ediceret omnia effecta esse a mirabili pisce aureo, quem cepisset et hac de causâ

liberavisset. Ubi primum hanc rem narravit, castellum pulchrum armario instructum evasit, ut vir uxorque eius denuo sederent in casâ suâ vetulâ piscatoriâ.

Itaque vir non potuit, quin denuo faceret piscaturam suam; sed feliciter accidit, ut iterum caperet piscem aureum. Tum piscis: »Audi« inquit, »si in aquam me reieceris, tibi reddam castellum cum armario ciborum delicatorum pleno; at cave, ne prodas, a quo haec acceperis. Alioquin iterum perdes!« – »Cavebo« piscator respondit piscem in aquam reiciens. Domi nunc pristinâ cum magnificentiâ erat restituta, et mulier felicitate suâ gavisâ est; tamen tam curiosa fuit, ut paucis diebus post denuo quaerere inciperet, quomodo hoc factum esset, et quonam modo maritus hoc effecisset. Vir autem aliquamdiu ab eâ rogatus tacuit; at denique tam vehementer iratus est, ut mysterium proderet. Hôc autem momento temporis castellum e conspectu ablatum est et piscator eiusque uxor denuo sederunt in casâ suâ vetulâ. Tum vir: »En nunc« inquit, »vides, quid effeceris: Sumus iacturarii«. Tum mulier: »Vah« inquit »nolo divitias habere, nisi scio, a quo sint allatae; alioquin non sum quieta«.

Vir denuo coepit piscari et aliquanto post factum est, ut piscem aureum tertio ex aquâ traheret. Tum piscis: »Audi« inquit, »bene video fato destinatum esse, ut iterum iterumque incidam in manûs tuas, sume me tecum domum, et disseca me in sex partes, quarum duas da uxori tuae, ut comedat, duas equo tuo, et duas impone humo, ut sint tibi salutari!« Vir autem piscem secum domum tulit fecitque sibi mandata. Deinde factum est, ut ex duabus illis partibus, quae humo erant impositae, crescerent duo lilia aurea et equa pareret duos eculeos aureos et uxor piscatoris pareret duos infantes, qui toti erant aurei.

Iidem infantes cum adolevissent, erant magni et pulchri necnon lilia et equi cum illis adoleverant. Tum pueri: »O pater« inquiunt, »volumus insidere equis nostris aureis, et iter facere in terras longinquas«. Pater autem respondit contristatus: »Quonam modo patiar me vobis profectis nescire, quomodo vos valeatis?« Tum illi: »Tria lilia aurea hîc manebunt, quibus aspectis intelleges, quomodo valeamus; quae si erunt recentia, nos valebimus; si viescent, nos aegrotabimus; si decident, mortui erimus«.

Deinde fratres abequitaverunt et venerunt ad cauponam, in quâ fuerunt multi homines; qui parvulis aureis conspectis coeperunt ridere et irridere. Cum unus filius audivisset se ab illis irrideri, pudore affectus non iam voluit mundum permigrare, et revertit ad domum patris. Alter autem filius abequitavit et pervênit ad magnam silvam. Cum autem esset in silvam equitaturus, homines dixerunt: »Non consentaneum est, ut equites per istam silvam, nam eadem plena est praedonum, qui vim tibi sunt allaturi, et si viderint te esse auratum necnon equum vestrum, te occîdent«. At ille nequaquam territus: »Debeo« inquit »et silvam permigrare et permigrabo«. Deinde pelles ursinas sumptas sibi equoque suo induit, ut aurum esset invisibile, et bono animo in silvam equitavit. Aliquatenus cum equitavisset, in fruticetis fremitum audivit auribusque accepit voces inter se colloquentes. Ex unâ parte vocatum est: »Ecce adest aliquis!«, ex alterâ responsum est: »Sine istum evadere, qui est pelle ursinâ indutus¹ et tam pauper tamque egenus quam mus ecclesiasticus. Quid iste nobis proderit!« Ita factum est, ut puer auratus feliciter equitaret per silvam eique nihil mali accideret.

---

¹ orig. *Bärenhäuter*.

Aliquo die puer auratus vênit in vicum, ubi conspexit puellam tam pulchram, ut îdem crederet pulchriorem non esse in mundo. Cum autem tanto esset amore puellae affectus, eam adiit et: »Ex toto animo« inquit, »te amo, visne fieri uxor mea?« – Puer autem etiam puellae tantopere placuit, ut eadem assensa diceret: »Volo fieri uxor tua tibi que fidelis esse per totam vitam«. Nunc nuptias unâ celebraverunt, et cum modo summê gauderent, pater sponsae domum iit; îdem videns filiam nuptias agere miratus dixit: »Ubi est sponsus?« Tum convivae patri puerum auratum monstraverunt, is autem adhuc indutus erat pelle ursinâ. Tum pater irâ incensus: »Numquam« inquit, »permittam, ut filia mea in matrimonium ducatur a viro pelle ursinâ induto!« Tum sponsa patrem obsecrabat, quantum poterat: »At is iuvenis est maritus meus, quem amo ex intimo animo«, usque dum pater placaretur. Tamen îdem non desiit deliberare, num gener suus reverâ esset mendicus vulgaris pannis indutus, et postridie multo mâne surrexit generum aspecturus. At in cubiculo conspexit iuvenem magnificum auratum in lecto cubantem et pelles ursinas pavimento impositas. Tum pater sponsae reversus cogitavit: »Eho quam bene est, quod iam cohibui iram meam, alioquin commissem facinus pessimum!«

Puer auratus autem somniavit se venari cervum magnificum; itaque mâne experrectus sponsae dixit: »Volo exire venatum«. Illa territa rogavit, ut maritus maneret et: »Perfacile fiet« inquit, »ut tibi accidat magnum malum«; sed puer respondit: »Oportet et necesse est me proficisci«. Deinde surrexit et profectus est in silvam, nec mora, cervus formosus constitit ante iuvenem haud aliter ac in somnio viderat. Sclopeto genae appposito iuvenis voluit cervum telo percutere, sed is nimis rapidê prosiluit. Tum cervum per fossas et dumeta persecutus est per totum diem nec defessus est; at vespere bestia e conspectu iuvenis evasit. Puer auratus autem conversus conspexit domunculam, cui insidebat sagana. Tum ianuâ pulsatâ anicula egressa rogavit: »Quid tu vis tam sero mediâ in silvâ magnâ?« Iuvenis autem: »Nonne vidisti« inquit »quendam cervum?« – »Vidi« illa respondit »istum cervum certê nôvi« et caniculus, qui unâ cum aniculâ e domunculâ venerat, virum allatravit vehementer. Tum is: »Fac ut taceas, male bufo, alioquin te telo occîdam!« – Tum sagana clamavit: »Quid? Tu vis necare catulum meum?« et statim iuvenem mutavit in

lapidem. Ita factum est, ut sponsa iuvenem frustra exspectaret et cogitaret: »Vae mihi, certê id accidit, quod timueram et quo sollicitata eram gravissimê«.

Domi autem frater alter stabat apud lilia aurea, cum subito unum ex iisdem decidit. »Bone Deus« inquit »fratri meo accidit magnum malum, debeo proficisci, ut coner eum servare«. Tum pater: »Manê hîc, nam si te quoque perdidero, quidnam faciam?« Filius autem respondit: »Oportet et necesse est me proficisci«. Deinde equum suum aureum ascendit et abequitavit et vênit in magnam silvam, ubi frater suus iacebat lapis factus. Vetula appellatum etiam voluit magicâ vi vincire; at iuvenis non appropinquans: »Telo sclopeti« inquit, »te percutiam, nisi fratrem meum redanimaveris¹«. Tum sagana, quamvis vehementer refragaretur, lapidem digito tetigit; quo mox factum est, ut frater revivisceret. Filii autem aurati gavisii sunt, quod inter se reviderunt, unus alterum osculabatur et amplectebatur; denique silvâ relictâ unus equitavit ad sponsam suam, alter ad patrem. Tum pater: »Bene scivi fratrem a te redemptum esse, nam lilium aureum subito

¹ redanimō, -āre TERTULLIANUS, De resurrectione carnis 13 e.al.

resurrexit et perrexit florere«. Nunc laetê vixerunt et bene se habuerunt usque ad finem suum.

FABELLAM GRIMMIANAM

C.T. Die Goldkinder

IN LATINUM CONVERTIT

LEO LATINUS

VOCABULA COMMUNICATIONIS ET INSTRUMENTORUM GRAPHEICORUM (I)¹

ex Orbe Picto pentaglotto excerpta et Latinê reddita

CORBEIL, Jean-Claude/ ARCHAMBAULT, Ariane:

PONS Bildwörterbuch Deutsch-Englisch-Französisch-Spanisch-Italienisch. Stuttgart etc. (Ernst Klett Sprachen) 2003.

In hōc Orbe Picto mirabili 35.000 (triginta quinque milia) notionum imaginibus sunt illustrata et quinque linguis Europaeis denominata: Theodiscâ et Anglicâ et Francogallicâ et Hispanicâ et Italicâ. Nos autem coepimus addere vocabula Latina, quorum hōc loco praebemus partem primam, quae spectat ad astronomiam. Provinciae rerum, quarum imagines et vocabula in Klettiani Orbis Picti paginis 920 (nongentis viginti) inveniuntur, sunt hae quae sequuntur:

**I. ASTRONOMIA – II. TERRA – III. REGNUM PLANTARUM
– IV. REGNUM ANIMALIUM – V. HOMO – VI.
NUTRIMENTA ET INSTRUMENTA COQUINARIA – VII.
DOMESTICA – VIII. PLASSATIO DOMESTICA ET OPERA
HORTULANA – IX. VESTIMENTA – X. INSTRUMENTA
PERSONALIA – XI. ARS ET ARCHITECTURA – XII.
COMMUNICATIO ET INSTRUMENTA GRAPHEICA – XIII.
TRANSPORTUS ET VEHICULA – XIV. ENERGIA – XV.
SCIENTIAE – XVI. ATHLETICA ET LUDICRA.**

Babae, quanta copia! quanta ubertas! quanta multiplicitas! Qui Orbis Pictus etiam lexicographis Latinitatis recentioris est aurifodina et cornu copiae. Nam iidem vocabulis linguarum, praesertim Romanicarum, in eodem indicatis usi saepe perfacile inveniunt vocabulum Latinissimum. En cara Lectrix, care Lector, habeas primam partem huius enchiridii singularis vocabulis Latinis ditificatam.

Nicolaus Groß

LEO LATINUS

<http://www.leolatinus.com/>

¹ cfr EL 163, p.5-8: VOCABULA ARTIUM ET ARCHITECTURAE (VIII) et EL 185, p.21-27 (IX).

Theodiscê	Anglicê	Franco-gallicê	Hispanicê	Italicê	Latinê
p.468 Sprachen der Erde	languages of the world	langues du monde	lenguas del mundo	lingue del mondo	linguae mundī, linguae orbis terrārum
wichtigste Sprachgruppen	major language families	grandes familles de langues	grandes familias linguisticas	principali famiglie linguistiche	familiae linguārum prīncipālēs
afroasiatische Sprachen	Afro-Asiatic languages	langues afro-asiatiques	lenguas afro-asiáticas	lingue afroasiatiche	linguae āfro-asiāticae
Arabisch	Arabic	arabe	árabe	arabo	lingua Arabica
Hebräisch	Hebrew	hébreu	hebreo	ebraico	lingua Hebraica
Aramäisch	Aramaic	araméen	arameo	aramaico	lingua Aramaica
Amharisch	Amharic	amharique	amárico	amarico	lingua Amhārica
Berbersprache	Berber	berbère	bereber	berbero	lingua Berberica
zentralafrikanische Sprachen	Central African languages	langues d’Afrique centrale	lenguas centro-africanas	lingue centrafricane	linguae Āfricae *centrālis
Ful, Fulfulde	Fulani	peul	fulani	fulani	lingua *Fulānica
Wolof	Wolof	wolof	wolof	wolof	lingua *Volofica
Bambara	Bambara	bambara	bambara	bambara	lingua *Bambara
Hausa	Hausa	haoussa	hausa	hausa	lingua *Hausa
Yoruba	Yoruba	yoruba	yoruba	yoruba	lingua *Ioruba
Bantusprachen	Bantu languages	langues bantoues	lenguas bantúes	lingue bantu	linguae *Bantuānae
Suaheli	Swahili	swahili	swahili	swahili	lingua *Suahēlica
Kirundi	Kirundi	kirundi	kirundi	kirundi	lingua *Cirundica
Kinyarwanda	Kinyarwanda	Kinyarwanda	Kinyarwanda	Kinyarwanda	lingua *Ciniarvandica
Lingala	Lingala	lingala	lingala	lingala	lingua *Lingālica
Zulu	Zulu	zoulou	zulú	zulu	lingua *Zuluāna [https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Zuluana]
sinotibetische Sprachen	Sino-Tibetan languages	langues sino-tibétaines	lenguas chinotibetanas	lingue sinotibetane	linguae *Sīnotibetānae
Chinesisch	Chinese	chinois	chino	cinese	lingua *Sīnica, lingua Sērica
Thai	Thai	thai	thai	tailandese	lingua *Thailandica
Vietnamesisch	Vietnamese	vietnamien	vietnamita	vietnamita	lingua *Annamītica, lingua *Vietnamītica
Birmanisch	Burmese	birman	birmano	birmano	lingua *Birmānica [https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Birmanica]
Tibetisch	Tibetan	tibétain	tibetano	tibetano	lingua *Tibētāna [https://it.wikipedia.org/wiki/Lingua_tibetana]
Indoeuropäische Sprachen	Indo-European languages	langues indo-européennes	lenguas indoeuropeas	lingue indoeuropee	linguae *indoeuropaeae [Michael Miloslav Hodža, Epigenes Slovenicus. Liber primus: Tentamen orthographiae Slovenicae, p.13: “Lingua slavica... est lingua indoeuropaea ...”] linguae *indogermānicae [cfr A. Richardus Fritzsche, Quaestiones de reduplicazione Graeca, p.334 in: Georg Curtius (ed.), Studien zur griechischen und lateinischen Grammatik, tom.6, Leipzig 1873: “...ne qua sit radix nisi unius syllabae, qua lege lingua indogermanica imprimis distincta est a multis aliis.”]
romanische Sprachen	Romance languages	langues romanes	lenguas romances	lingue romanze	linguae *Rōmānicae [https://la.wikipedia.org/wiki/Linguae_Romanicae]

Lateinisch, Latein	Latin	latin	latino	latino	lingua Latīna sermō Latīnus Latīnitās, -ātis f.
Französisch	French	français	francés	francese	lingua *Francogallica [2. cfr Christian Adolf Klotz, Acta literaria, tom.5, Altenburgi a.1768, p.444: "Neque ideo refutabimus, quae auctor noster multis verbis celebrat de praestantia, qua lingua Francogallica superet Latinam"]]
Spanisch	Spanish	español	español	spagnolo	lingua Hispānica
Katalanisch	Catalan	catalan	catalán	catalano	lingua Catalānica [cfr Epistola Aquilae Symmachi et Theodotionis ad Ptolemaeum regem Aegypti de Re Accipitraria, Catalanica lingua , Lutetiae 1612]
Portugiesisch	Portuguese	portugais	portugués	portoghese	lingua Lūsītāna [cfr OLD 1052, s.v. Lusitanus : "Lusitanis telkis V.MAX.9,1,5; (cerasis) Lusitanis PLIN.Nat. 15.103; Lusitana ...manus SIL.5.335. - cfr Bento Pereira, Ars grammaticae pro lingua lusitana addiscenda Latino idiomate proponitur. Lugduni 1672]
Italienisch	Italian	italien	italiano	italiano	lingua *Italiāna [cfr Eusebius Amort (1692-1775), Elementa Juris Canonici Veteris et Moderni, Augustae Vindelicorum 1757, p.21: "Notandum, quod in sacra Rota omnes scripturae distribuuntur in lingua Latina, excepto summario, in quo apponuntur instrumenta, vel alia documenta in Latino idiomate, si vero sint Germanice, vel alio idiomate, tunc traducenda sunt in linguam latinam, vel Italianam . Dicta testium, quae ut plurimum mittuntur in lingua materna deponentium, traducuntur in linguam Italianam , dummodo testes non deposuerint latinè in processu".]
Rumänisch	Romanian	roumain	rumano	rumeno	lingua *Dācorōmāna [cfr Ioan Alexi, Grammatica Daco-Romana sive Valachica, Latinitate donata, aucta ac in hunc ordinem redacta, Viennae 1826, praefatio p.V: "Nihil igitur supererat, quam existentibus duobus mediis addiscendae linguae Daco-Romanae aptissimis, tertium quoque ad eandem normam elaboratum in medium prodeat, scilicet grammatica".]
altaische Sprachen	Ural-Altaic languages	langues ouralo-altaïques	lenguas uraloaltaicas	lingue uralo-altaiche	linguae *ūraloaltaicae [cfr http://www.s-u-a.de/ Societas Uralo-Altaica]
Japanisch	Japanese	japonais	japonés	giapponese	lingua *Iapōnica [cfr Diego Collado, Ars grammaticae Iaponicae linguae , Romae 1632]
Koreanisch	Korean	coréen	coreano	coreano	lingua *Coreāna [cfr Henricus Oldenburgius, Acta philosophica Societatis Regiae in Anglia, anni 1669, Amstelodami 1676, Mensis Iulii 1669, p.183, 19 (de Iaponensibus): "Ipsorum lingua penitus differt a sermone Chinensium; sed eorum sacerdotes & aulici, i.e. eruditi inter ipsos, qui funguntur officiis aulae, intelligunt linguam Chochin-Chinensem, Chinensem, Coreanam, & Nec a dextra sinistrorsum, nec a sinistra dextrorsum, sed deorsum scribunt ".]
Mongolisch	Mongolian	mongol	mogol	mongolo	lingua *Mongolica [cfr Johann August Vullers, Lexicon Persico-Latinum etymologicum..., tom.I, Bonnae ad Rhenum 1855, Compendia scribendi: "...m. = lingua mongolica "]]

Türkisch	Turkish	turc	turco	turco	lingua *Turcica [cfr Richard Knolles, The Generall Historie of the Turkes..., 2.ed., London, a.1610, p.562: "Ad Calcem tabulae lingua Turcica "]
Ungarisch	Hungarian	hongrois	húngaro	ungherese	lingua *Hungarica [cfr B. Komjáthy, Epistulae Pauli lingua Hungarica donatae, Cracow 1533]
Finnisch	Finnish	finnois	finlandés	finlandese	lingua *Finnica [cfr Georg Horn, De originibus Americanis libri quattuor, Hagae Comitibus 1652, p.166: " Linguae Finnicae & Brasiliae affinitas"]
Estnisch	Estonian	estonien	estonio	estone	lingua Aestōnica lingua Ēstōnica [cfr EUGENIJA ULĖINAITĖ, Lietuvių katalikų mokslo akademijos metraštis. T. 30. Vilnius, 2007, p.49: " Joannes Argentus , Giovanni Argenti, 1561–1626) a.1614 , Liber ordinationum, VUB, RS, f.3–2382, 15: „, Et quia tantopere necessaria est lingua Lituonica, Lotavica et Aestonica , si quando est aliquis, qui bene linguas illas teneat, aliquid exercitium instituatur". - cfr Ludwik Piechnik, sJ, Rozkwit Akademii Wileńskiej w latach 1600–1655 , Rzym, 1983, p. 212 (Mutius Vitelleschi a.1621): "Academias illas linguarum Livonicae, Estonicae et Lithuanicae a R. V. institutas, spero valde utiles futuras ad Dei gloriam cum salute multarum animarum procuranda. Quamobrem Reverentia Vestra pergat illas excitare et fovēre".]
germanische Sprachen	Germanic languages	langues germaniques	linguas germánicas	lingue germaniche	linguae Germānicae
Englisch	English	anglais	inglés	inglese	lingua +Anglica [cfr Thomas Walsingham, Gesta Abbatum Monasterii Sancti Albani, ed. Thomas Riley, vol..II, A.D. 1290-1349 , London 1867, p.380: "In hujusmodi actibus, continuisque porofectibus, apud Tynemutham consummavit Prioris officium novem annis; e quibus, ut praemittitur, tres primos annos, necessarie placitando, transegit in magnis angustiis et labore; tres vero medios in studio praedicandi verbum Dei, tam in lingua Anglica quam Latina".]
Deutsch	German	allemand	alemán	tedesco	lingua +theodisca [cfr Friedrich Kluge, Etymologisches Wörterbuch der Deutschen Sprache, 21.ed., Berlin/New York 1975, p.129 s.v. deutsch: „...Karls des Großen Kaplan Wigbold (aus der Gegend von Trier) berichtet dem Papst 786 von einer Synode unter König Offa von Merzien, die Beschlüsse seien verlesen worden <i>tam latine, quam theodisce, quo omnes intelligere possent</i> (Monumenta germanicae historiae, Epistula 4,28)".]
Niederländisch	Dutch	néerlandais	holandés	olandese	lingua Batāva [cfr OLD 226, s.v. Batāuus ~a~um : "of or belonging to the Batavi, Batavian. Aurem qui modo non habet Batavam (<i>i.e. barbarian</i>) MART.6.82.6 ; spuma Batava (<i>i.e. a pomade</i>) 8.33.20; agri Batavi TAC.Ann.2.6". – cfr Mysteria Hollandica..., a Domino Ioanne ab Oldenbarnevelt ...directa, et a Petro Holdero ...fideliter e lingua Batava in Latinam ...translata. Durocortori a.1618.].
Dänisch	Danish	danois	danés	danese	lingua +Dānica [cfr Dani m.pl. SERV.Verg.Aen.8,728 ; Danus m.sg. VEN.FORT.7,7,50; 9,1,75. – cfr Quatuor Evangelia in lingua Danica , cum picturis

					deduratis, liber quondam Carbuti regis, Exorcismis sacri ad reddendos agros fertiles... saec.14?]
Schwedisch	Swedish	suédois	sueco	svedese	lingua +Suētica [cfr Gambla Svea och Götha Måles Fatebur i.e. Conditorium linguae Sueticae sive Lexicon vocabulorum gothicorum antiquorum. Holmiae 1643]
Norwegisch	Norwegian	norvégien	noruego	norvegese	lingua +Norvēgica [cfr Historia duorum regum Hedini et Hugonis, Jón Guðmundsson ex antiqua lingua norvegica a.1697]
Isländisch	Icelandic	islandais	islandés	islandese	lingua +Islandica [cfr Johann Georg Wachter, Glossarium Germanicum, Lipsiae 1737, col.71, s.v. Arimanni: „... Lingua Islandica armadur est vilicus, praefectus anonae...“]
Jiddisch	Yiddish	yiddish	yidish	yiddish	lingua +Iiddica [cfr https://www.hs-augsburg.de/~harsch/iiddica/ Indeks/y_indeks.html: Bibliotheca Iiddica] lingua *Iudaeo-germānica [cfr https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Iudaeo-Germanica]
keltische Sprachen	Celtic languages	langues celtiques	lenguas célticas	lingue celtiche	linguae Celticae
Bretonisch	Breton	breton	bretón	bretone	lingua Armoricanā [cfr Andreas Guarna Salernitanus, Bellum Grammaticale, Amstelaedami 1654, praef. A 4: “Adeoque prisca illa Gallorum lingua per totam fere Galliam penitus obruta est, in sola nunc Armorica superstes, ubi lingua Armoricana appellatur”.]
Walisisch	Welsh	gallois	galés	gallese	lingua +Cambrica [https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Cambrica Giraldus Cambrensis: "adeo ut proverbialiter lingua Cambrica dici soleat <i>Mon mam Cymbry</i> , quod Latine sonat <i>Mon mater Cambriae</i> ". <i>glamlat</i> apud www.philological.bham.ac.uk] lingua +Vallica [cfr "Lingua Britannica seu Wallica": Conradus Gesnerus, <i>Mithridates: de differentiis linguarum</i> (1555); Jerome Megiser, <i>Versiones Precationis Dominicae</i> : Frankfurt 1603, 'Anglo Saxonice, seu lingua Vallica et vetere Britannica":]
Schottisch-Gälisch	Scottish	écossais	escocés	scozzese	lingua Scōtica [cfr https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Scotica_(Gadelica)] lingua Scōtica +Gadēlica
Irish	Irish	irlandais	irlandés	irlandese	lingua Hibernica [cfr Conradus Gesnerus, <i>Mithridates: de differentiis linguarum</i> (1555) textus f. 49r]
isolierte Sprachen	isolated languages	langues isolées	lenguas aisladas	lingue isolate	linguae Īnsulātae [cfr APUL. De mundo 34 insulatus]
Griechisch	Greek	grec	griego	greco ellenico	lingua Graeca
Altgriechisch	Ancient Greek, Classical Greek	grec ancien	griego clásico griego antiguo	greco antico	lingua *palaeograeca [cfr https://la.wiktionary.org/wiki/Categoria:Grammatica_Palaeograeca]
Neugriechisch	Modern Greek	grec moderne	griego moderno	neellenico neogreco greco moderno	lingua *neograeca [cfr H. C. Muller, <i>Cobeti de lingua neograeca iudicium epistola critica ad Naberum</i> . Lugduni Batavorum: Brill, 1892]

Albanisch	Albanian	albanais	albanés	albanese	lingua *Albānica [cfr Anastasios Georgiades-Leukias (1773-1853), <i>Refutatio illorum qui putaverunt, scripserunt et typis divulgaverunt quod nemo eorum, qui nunc Graeciam incolant, a veteribus Graecis oriundus est, auctore Anastasio Leukia, Philippopolitano medicinae ac chirurgiae doctore, ...a quo etiam in linguam Latinam translata est. Athenis 1843, p.51: "numquam eos audivi linguam Albanicam loquentes". - cfr https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Albanica]</i>
Armenisch	Armenian	arménien	armeno	armeno	lingua Armeniaca [cfr Varro, <i>De lingua Latina</i> 5.100. <i>Aliter Armenica</i> : Conradus Gesnerus, <i>Mithridates: de differentiis linguarum</i> (1555) textus f. 10r; Athanasius Kircherus, <i>Turris Babel, sive Archontologia</i> (Amstelodami: Jansson-Waesberge, 1679) textus pp. 204–205; sive Armeniaca : Ioannes Stephanus Durantus, <i>Quaestiones notatissimae in utroque jure decisae</i> (1621), p. 148.]
slawische Sprachen	Slavic languages	langues slaves	lenguas eslavas	lingue slave	linguae *Slāvicae [cfr Joseph Dobrowsky, <i>Institutiones linguae Slavicae dialecti veteris</i> , Vindobonae 1822. – cfr https://la.wikipedia.org/wiki/Linguae_Slavicae]
Tschechisch	Czech	tchèque	checo	ceco	lingua +Bohema lingua +Bohemica [cfr <i>Lexicon Bohemo-Latinum</i> . Quitt, Zd., et P. Kucharský. 1992. <i>Lexicon Bohemo-Latinum voces antiquae et recentioris Latinitatis continens</i> . Ed. 1a. Praeae: Publica domus editoria paedagogica Praeae. 901 pp. - <i>Lexicon Latino-Bohemicum</i> . Pražák, J. M., Fr. Novotný ,et J. Sedláček. 1937. <i>Latinsko-český slovník k potřebě gymnasií a reálných gymnasií</i> . Ed. 10a. Praeae: Československá grafická unie. 1348 pp.]
Slowakisch	Slovak	slovaque	eslovaco	slovacco	lingua +Slovaca [https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Slovaca]
Polnisch	Polish	Polonais	polaco	polacco	lingua +Polōnica [Conradus Gesnerus, <i>Mithridates: de differentiis linguarum</i> (1555) textus ff. 52r-56r; Athanasius Kircherus, <i>Turris Babel, sive Archontologia</i> (Amstelodami: Jansson-Waesberge, 1679) textus pp. 215-216]
Russisch					lingua Russica ["lingua Russica": C.G. Anton, <i>De lingua Russica ex eadem cum Samserdamica matre orientali prognata; Status Ecclesiae in Russia; M. Lomonosov, Notae ad responsiones Mulleri; C. G. Sjöstedt, Observationes in doctrinam grammaticorum de formis verborum linguae russicae; Ephemeris: Ucraina turbata</i> . https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Russica]
Ukrainisch	Ukrainian	ukrainien	ucranio	ucraino	lingua *Ucrainica [https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Ucrainica ; <i>Acta Academiae Velehradensis</i> , vol. VIII, 1912. p. 117; Jiří Marvan, <i>Quo vadis, lingua Ucrainica?</i> , Monash University, 1992]
Bulgarisch	Bulgarian	bulgare	búlgaro	bulgaro	lingua +Bulgarica [cfr Johann Mehler, <i>Ursprüngliche, chronologische Geschichte Böhmens, I.Theil</i> , Prag 1806, p.LXXVI: "Tandem ex vetustissima lingua slavonica prodiit lingua bulgarica ". – cfr https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Bulgarica]
Slowenisch	Slovene	slovène	esloveno	sloveno	lingua Slovēna

					[cfr Gregorius Dankovsky, Homerus Slavicis dialectis cognata lingua scripsit...fol.II, Posonii 1829, p.IV, *): "Jam Freret (natus 1688, mort.1749) slovenam linguam thracici et graeci sermonis matrem esse iudicavit. Oeuvres ed.1796. T.1." – cfr https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Slovena]
Serbokroatisch	Serbo-Croat	serbo-croate	serbocroata	serbo-croato	lingua *Serbocroatica [https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Serbocroatica]
baltische Sprachen	Baltic languages	langues baltes	linguas bálticas	lingue baltiche	linguae *Balticae [cfr Caspar G. Smith, De locis quibusdam grammaticae linguarum Balticarum et Slavicarum, Havniae 1857]
Lettisch	Latvian language	Letton	letón	lettone	lingua *Lettōnica [cfr Caspar G. Smith, De locis quibusdam grammaticae linguarum Balticarum et Slavicarum, Havniae 1857, p.61: "...in antiquissimo catechismo Lituano ab anno 1547 "dawe" (dedit) profertur "dewe", quae forma sola usitata est in lingua Lettonica"]
Litauisch	Lithuanian	lituanien	lituano	lituana	lingua *Lituānica [cfr Wilhelm Wissmann/Erich Hoffmann, Thesaurus linguae lituanicae , a.1968]
indoarische Sprachen	Indo-Iranian languages	langues indo-iraniennes	linguas indoiraniae	lingue indoiraniche	linguae *Indoirānicae [https://la.wikipedia.org/wiki/Linguae_Indoiranicae]
Sanskrit	Sanskrit	sanskrit	sánscrito	sanscrito	lingua *sānscrita [cfr Richard Lepsius, De Tabulis Eugubinis, Berolini 1833, p.53, nota]
Persisch	Persian	persan	persa	persiano	lingua Persica
Urdu	Urdu	ourdou	urdu	urdu	lingua *Hindusthānica [cfr Christian Lassen, Institutiones linguae Pracriticae. Bonnae ad Rhenum 1837, App., p.21: "lingua restat una, quae ad certam provinciam referri non solet, et plerumque (24.) Hindusthanica dicitur" cfr https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Urdu]
Hindi	Hindi	hindi	hindi	hindi	lingua *Hindica [cfr Christian Lassen, Institutiones linguae Pracriticae. Bonnae ad Rhenum 1837, p.385]
Baskisch	Basque	basque	lingua vasca. lingua eúscara	basco	lingua *Vascōnica [cfr PAUL.NOL.carm.10,217: vasconicus. cfr Schönemann, Versuch eines vollständigen Systems der allgemeinen ...Diplomatik., 1.Band, Hamburg 1801, p.275, *): lingua Vasconica - cfr https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Vasconica]
malaiopolynesische Sprachen	Malayo-Polynesian languages	langues malayo-polynésiennes	linguas malayopolinesias	lingue maleo-polinesiane	linguae *Malaio-polynēsiānae [cfr https://la.wikipedia.org/wiki/Linguae_Malayo-Polnesiae and.1: "Haec appellatio a Vicipaediano e lingua indigena in sermonem Latinum conversa est. Extra Vicipaediam huius locutionis testificatio vix inveniri potest.]
Indonesisch	Indonesian	indonésien	indonesio	indonesiano	lingua *Indonēsiāna [cfr https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Indonesiana cfr adiectivum Indonesianus : Tuomo Pekkanen & Reijo Pitkäranta, Lexicon hodiernae

					Latinitatis Finno-Latino-Finnicum. Societas Litterarum Finnicarum, 2006; Ebbe Vilborg, Norstedts svensk-latinska ordbok. Andra upplagan. Norstedts akademiska förlag, Stockholm, 2009.]
Tagalog					lingua *Tagālica [https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Tagalog: “ Lingua Tagalica vel Sermo Tagalicus ”. cfr Bibliothecae Scriptorum Societatis Jesu Supplementa, Supplementum alterum, Romae 1816 , p.3: “De lingua Tagalica , qua utuntur plurimi indigenae Philippinarum”]
Malagasy	Malagasy	malgache	malgache	malgascio	lingua *Madagascariēnsis [https://la.wiktionary.org/wiki/Categoria:Lingua_Madagascariensis]
Samoanisch	Samoan	samoan	samoano	samoano	lingua *Samoāna [https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Samoana]
Tahitanisch	Tahitian	tahitien	tahitiano	tahitiano	lingua *Tahitiāna [https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Tahitiana: “Sic e.g. Italiane, cf. :Lingua Tahitiana apud Vicipaediam Italicam”]
Hawaiianisch	Hawaiian	hawaiēn	hawaiiano	hawaiiano	lingua *Havaiāna [https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Havaiiana]
Maori	Maori	maori	maori	maori	lingua *Maoriāna [https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Maoriana]
ozeanische Sprachen	Oceanian languages	langues d’Océanie	linguas oceánicas	lingue dell’ Oceania	linguae *Oceāniae [https://la.wikipedia.org/wiki/Categoria:Linguae_Oceaniae]
Melanesisch	Melanesian	mélanésien	melanesia	melanesiano	lingua *Melanēsiāna
Papuasprachen	Papuan languages	langues papoues	linguas papúas	lingue papuane	linguae *Papuānae [https://la.wikipedia.org/wiki/Linguae_Papuanae]
australische Sprachen	Australian aboriginal languages	langues aborigènes d’Australie	linguas australianas aborígenas	lingue aborigene dell’ Australi a	linguae Aborīginum *Austrāliānae [https://la.wikipedia.org/wiki/Linguae_Australianae]
Indianersprachen	Amerindian languages	langues amérindiennes	linguas amerindias	lingue amerindie	linguae *Amerindicae [2. cfr https://species.wikimedia.org/wiki/Vanessa_amerindica]
Inuktitut	Inuktitut	inuktitut	inuktitut	inuktitut	lingua *inucticutiāna (lingua *Esquimēnsium)
Cree	Cree	cri	cree	cree	lingua *Criāna [cfr https://la.wikipedia.org/wiki/Cree : “Populus Cree ^[1] est unus ex maximis Americanorum Nativorum/Primarum Nationum nationibus in America Septentrionali versantibus,... I Linguae Latinae re vera non est huic populo nomen; Francogallice <i>cri</i> dicuntur.”]
Montagnais	Montagnais	montagnais	montagnais	montagnais	lingua *Innuāna [cfr https://en.wikipedia.org/wiki/Innu_language : “ Innu -aimun or Montagnais is an Algonquian language spoken by over 10,000 Innu ^[3] in Labrador and Quebec in Eastern Canada. It is a member of the Cree–Montagnais–Naskapi dialect continuum and is spoken in various dialects depending on the community.”]
Navajo	Navajo	navaho	navajo	navajo	lingua *Navahōnica
Nahuatl	Nahuatl	nahuatl	nahuatl	nahuatl	lingua *Nahuatlīca

					[https://la.wikipedia.org/wiki/Lingua_Asturiana#Versurae: „Asturianus Hispano et intermediario ut aliarum linguarum, speciatim ex America voces venirent usus est. V. gr., Hispano tradita, e Nahuatllica lingua voces venire (cacagüesa, chicolate, tomate), e Quechua (cóndor, llama), e Caribbica lingua (caimán, canbal, piragua), et e Aravauca lingua (iguana, furacán).]
Maya	Maya	maya	maya	maya	lingua *Maiāna
Ketschua					lingua *Incaica [cfr https://it.wikipedia.org/wiki/Lingue_quechua: “Fu la lingua ufficiale dell'impero inca...” – cfr *incaicus, -a, -um: ad Incas spectans, e.g. nomina zoologica et botanica: Liolaemus incaicus, Symbolanthus incaicus, Notapictinus incaicus, Hymenocallis incaica]
Aimara	Aymara	aymara	aymara	aymara	lingua *Aimarāna
Guarani	Guarani	guarani	guarani	guarani	lingua *Guarānica [Philippus Alegambe Bruxellensis: Bibliotheca scriptorum Societatis Jesu post excusum a.1618, Antverpiae a.1643, p.538: “XVI. Grammatica. §1. Praeceptiones variis linguis. Alphonis de Aragona Praecepta Syntaxeos: Vocabularium : De particulis, Linguae Guaranicae “]
p.470 Schreibgeräte	writing instruments	instruments d'écriture	instrumentos para escribir	strumenti scrittori	īnstrūmenta scriptōria
Federkiel	quill	plume d'oie	pluma de ave	penna d'oca	penna scriptōria
römische Metallfeder	Roman metal pen	plume métallique romaine	pluma metálica romana	stilo metallico romano	stilus metallicus Rōmānus
Rohrfeder	cane pen	plume creuse de roseau	pluma de caña	calamo vegetale	calamus scrīptōrius [CELS.5.28,12]
Graphitstift	lead pencil	crayon en plomb	lápiz de graffto	stilo di piombo	stilus *graphīticus [2. Bischoff, Die Lehre von den chemischen Heilmitteln..., Bonn 1831, p.703: „Aethiops graphiticus, (graphitialis?), Graphit-Mohr“]
Schreibpinsel	writing brush	pinceau	pincel	pennello per scrivere	pēnicillus scrīptōrius
Stilus	stylus	stylet	estilo	stilo	stilus Rōmānus
Stahlschreibfeder	steel pen	plume métallique	pluma metálica	penna con pennino metallico	penna chalybeia [2. OV.fast.4,405]
Binsenstängel	Egyptian reed pen	calame	cálamo egipcio	stilo di canna	calamus Aegyptius [Nova Acta Eruditorum ad annos 1764 et 1765 publicata, Lipsiae 1767, p.86: “Clemens Alexandrinus Strom.V. calamum appellat σχοῖνον, quia calamus Aegyptius est species iunci.”]
Marker	marker	marqueur	marcador	evidenziatore	stilus index
Druckbleistift	propelling pencil	porte-mine	portaminas	portamine	stilus *bacellātus []
Füllfederhalter	fountain pen	stylo-plume	pluma estilográfica	penna stilografica	*stilographium, -ī n. [Eichenseer, Latein Aktiv , Lateinischer Sprachführer, Berlin u. München 1984, p.21]
Tintenraum	barrel	corps	caña	corpo	corpus ātrāmentī
Kappe	cap	capuchon	tapa	cappuccio	pīleolus, -ī m. [HOR.ep.1,13,15]

Feder	nib	plume	punta	pennino	plūma, -ae f.
Luftloch	air hole	évent	orificio	occhio	ōrificium, -īī n. [MACROB.sat.7,4,17; APUL.met.11,11]
Bleistift	pencil	crayon	lápiz	matita	stilus *graphīticus [2. Bischoff, Die Lehre von den chemischen Heilmitteln..., Bonn 1831, p.703: „Aethiops graphiticus, (graphitalis?), Graphit-Mohr“]
Kugelschreiber	ballpoint pen	stylo-bille	bolígrafo	penna a sfera	stilus *sphaerātus *sphaeristilus, -īī m. [Eichenseer, Latein Aktiv, Lateinischer Sprachführer, Berlin u. München 1984, p.22]
Spitze	point	pointe	punta	punta	apex, -icis m.
Feder	spring	ressort	resorte	molla	elatēr, -ēris m.
Mine	cartridge	cartouche	carga	cartuccia	embolus, -īī m.
Verbindung	joint	joint	unión	raccordo	iūnctūra, -ae f.
Druckmechanik	thrust device	dispositif de poussée	mecanismo de empuje	meccanismo a scatto	*mēchanismus pressōrius
Druckrohr	thrust tube	tube de poussée	tube de empuje	asta del meccanismo a scatto	tubulus pressōrius
Druckknopf	push-button	bouton-poussoir	botón de presión	pulsante	+bōtō pressōrius
Clip	clip	agrafe	pinza	fermaglio	*fibicula, -ae f. [cfr *fibicula chartarum Tondini, Latinitas, 62,294]
Nachfüllmine	refill	recharge	repuesto	refill	embolus +replēbilis [2. cfr Augustinus Lancellotti, Theotekon sive Deus opifex. a.1639, p.73: „Ad confirmationem dicimus, posse spatium imaginarium eo modo, quo est, dici applicatum Deo, quatenus nimirum est quaedam capacitas corporis replebilis “.]
Kugel	ball	bille	bola de rodamiento	sfera	sphaera, -ae f.
Farbmasse	ink	encre	tinta	inchiostro	ātrāmentum, -īī n.
p.471 Zeitung	newspaper	journal	periódico	giornale	ephemeris, -idis f. ācta diurna n.pl.
Boulevardblatt	tabloid	tabloïd	tabloide	tabloid	ephemeris massālis [2. cfr TERT. moles massalis . – cfr OROS.apol.p.628,4 ; 630,1. massa hominum universa.]
Literaturbeilage	literary supplement	supplément littéraire	suplemento literario	supplemento letterario	supplēmentum litterātūrae
Artikel	article	article	artículo	articolo	symbola, -ae f.
Redaktionsteil	section	cahier	sección	inserto	pars redāctiōnis
Zeitungskopf	heading	manchette	cabecera	testata	pars capitālis
Titelseite	front page	une	primera plana	prima pagina	pāgina prīma
Zeitungsname	name plate	titre du journal	nombre del periódico	nome delle giornale	nōmen ephemeridis
Schlagzeile	banner	tribune	grandes titulares	titolo a caratteri cubitali	titulus grandis
Titelfoto	front picture	photographie à la une	foto de primera plana	foto in prima pagina	*phōtographēma prīncipāle
Bildunterschrift	caption	légende	pie de foto	didascalia	verba subscripta
Vortitel	kicker	surtitre	ladillo	occhiello	+supertitulus, -īī m. [cfr DUCANGE tom.6, col.888sq.: “SUPERTITULUS Firminus de mutatione aëris

					cap.1 Haec particula non est nisi supertitulus paginae praecedentis.”]
Titelzeile	headline	titre	titular	titolo	titulus, -ī m.
Untertitel	deck	sous-titre	subtítulo	sottotitolo	*subtitulus, -ī m. [cfr Leibniz, Philosophische Schriften, tom.I, (1663-1672), Berlin 1990, p.312: “§26. A titulis eorumque dispositione veniamus ad subtitulos . Subtituli autem hi sunt: Forma seu definitio, Subjectum, Causa, Effectus, Contrarium seu destructivum“]
Zwischentitel	subhead	intertitre	intertítulo	testatina	*intertitulus, -ī m.
Inhalt	index	sommaire	sumario	indice	index argūmentōrum
Zeitschrift	magazine	magazine	revista	rivista	*periodicum, -ī n.
farbige Beilage	colour supplement	supplément en couleur	suplemento a color	supplemento a colori	supplēmentum colōrātum
Nachrichten	news items	faits divers	sucesos	notizie	nūntiī, -ōrum m.pl.
Reportage	column	chronique	columna	articolo di spalla	relatiō, -ōnis f.
Kurzmeldungen	shorts	brèves	noticias breves	notizie in breve	nūntiī brevēs
Fernsehprogramm	television programme schedule	grille des programmes de télévision	horario de la programación televisiva	programmi televisivi	programma *tēlevīsōrium
Restaurantkritik	restaurant review	critique gastro-nomique	reseña gastronómica	recensione gastronomica	existimātiō *gastronomica
Quellenangabe	credit line	crédit photographique	fuelle de servicio	fonte del servizio	fōns phōtographēmatis
Kleinanzeigen	classified advertisements	petites annonces	anuncios por palabras	piccoli annunci	*praecōniola, -ōrum n.pl.
Todesanzeigen	obituary	nécrologie	necrológico	necrologia	praecōnia +obituāria
Impressum	masthead	ours	cabecera	testata	sphrāgis, sphrāgīdis f.
Anzeige	advertisement	annonce publicitaire	anuncio	insertione pubblicitaria	praecōnium (Insertum)
Spalte	column	colonne	columna	colonna	columna, -ae f.
Interview	interview	interview	entrevista	intervista	colloquium interrogātōrium
Trennlinie	rule	filet	filete	filetto	līnea disiūctīva
Leserbriefe	letters to the editor	courrier des lecteurs	cartas al editor	lettere al direttore	epistulae lēctōrum
Zusammenfassung	lead	chapeau	entradilla	cappello	summārium, -īī n.
redaktioneller Beitrag, Leitartikel	editorial	éditorial	editorial	editoriale	symbola *ēditōriālis
p.472 Typographie	typography	typographie	tipografía	tipografia	*typographia, -ae f.
Schriftarten	characters of a font	caractères d’une police	caracteres de una fundición	caratteri di un font	genera typōrum
Groteskschrift	sans-serif type	caractère sans empattement	tipo sans serif	carattere senza grazie	typus *ingrātiōsus [2. cfr Ann Moss, Renaissance Truth and the Latin Language Turn, Oxford 2003, p.16: “Next comes a list of words to be further derives from <i>gratia</i> , (the noun <i>gratiola</i> , the adjective <i>gratiosus</i> with its adverbial and comparative forms, the noun <i>gratiositas</i> , the opposite <i>ingratiosus</i> , etc)...”]
Serifenschrift	serif type	caractère avec	tipo serif	carattere con	typus grātiōsus

		empattement		grazie	
Buchstaben	letters	lettres	letras	lettere	litterae, -ārum f.pl.
Ziffern	figures	chiffres	cifras	cifre	+cifrae, -ārum f.pl.
Zeichenform	shape of characters	formes des caractères	forma de los caracteres	forma dei caratteri	forma typōrum
Majuskel	upper-case	capitale	mayúscula	maiusculo	typus maiusculus
Kapitalchen	small capital	petite capitale	versalita	maiuscoletto	typus capitālis minor
Minuskel	lower-case	bas de casse	minúscula	minuscolo	typus minusculus
Kursiv	italic	italique	cursiva	corsivo	typus +cursivus [2. cfr René Hoven, Lexique de la prose Latine de la Renaissance, Leiden/New York/Köln 1994, p.93: cursiua , -ae la cursive (écriture): AMERB.Bon.II, n.766,28 et 35; ap. AMERB.VII, n.3383,16.... cursiuus , -a, -um *cursif, italique: ap. ER., Allen XI,n.2945,33; ALCIAT. ap. AMERB.III, n.1330,11".]
Schriftstärke	weight	graisse	tamaño	spessore	crassitūdō typī
extra mager	extra-light	extra-maigre	extra-fina	molto sottile	permacra []
mager	light	maigre	fina	sottile	macra
normal	medium	normal	media	medio	media
halbfett	semi-bold	demi-gras	semi-negrita	semi-grassetto	*sēmicrassa
fett	bold	gras	negrita	grassetto	crassa
doppelfett	black	noir	negro	nero	nigra
extrafett	extra-bold	extra-gras	extra-negrita	extra-nero	percrassa
Dicke (sic!)	sed width	chasse	espacio	spaziatura	lāitūdō, -inis f.
extra schmal	condensed	serré	condensada	ridotta	condēnsa
schmal	narrow	étroit	estrecha	piccola	angusta
normal	normal	normal	normal	normale	nōrmālis
breit	wide	large	ancha	intera	lāta
extra breit	extended	étendu	alargada	espansa	extenta
Durchschuss	leading	interlignage	interlineado	interlinea	distantia *interlīnēāris
einfacher Zeilenabstand	simple spacing	interligne simple			distantia *interlīnēāris simplex
Zeilenabstand 1,5 Zeilen					distantia *interlīnēāris dōdrantalis [3. VITR.10,12,19,4; COLUM.5,6,12]
doppelter Zeilenabstand					distantia *interlīnēāris duplex
Zeichenstellung	position of a character	position d'un caractère	posición de un carácter	posizione di un carattere	positiō charactēris
tiefgestellt	inferior	indice	subíndice	pedice	īnferior
hochgestellt	superior	exposant	superíndice	apice	superior
p.473 diakritische Zeichen	diacritic symbols	signes diacritiques	signos diacríticos	simboli diacritici	sīgna diacritica
Accent grave	grave accent	accent grave	acento grave	accento grave	accentus gravis
Umlaut	umlaut	tréma	diéresis	dieresi	trēma, -atis n.
Accent aigu	acute accent	accent aigu	acento agudo	accento acuto	accentus acūtus
Circumflex	circumflex accent	accent circonflexe	acento circunflejo	accento circonflesso	accentus circumflexus

Cedille	cedilla	cédille	cedilla	cediglia	uncus *sublitterālis
Tilde	tilde	tilde	tilde	tilde	*tilde, -es f. [Aemilius Springhetti , Lexicon linguisticae et philologiae, Roma 1962, p.62,650]
Weitere Symbole	miscellaneous	symboles divers	varios	varie	varia signa
eingetragenes Warenzeichen	registered trademark	marque déposée	marca registrada	marchio registrato	signum (mercātōrium) īnscriptum [Christian Helfer, Lexicon Auxiliare, 3.ed.Saarbrücken 1991, p.606sq. s.v. Warenzeichen: „signum mercatorium, eingetragenes Warenzeichen signum inscriptum; nota inscripta“]
Copyright	copyright	copyright	copyright (derechos de autor)	copyright	prīvilēgium *impressōrium [Christian Helfer, Lexicon Auxiliare, 3.ed.Saarbrücken 1991, p.151 s.v. Copyright: „prīvilēgium *impressorium (18.Jh.; 2.a.1564, Latham 65,238“]
Et-Zeichen	ampersand	esperluette	y	e commerciale	ligātūra coniūctīva (&)
Apostroph	apostrophe	apostrophe	apóstrofe	apostrofo	apostrophus, -ī f. [DIOMEDES 372,9, e.al.]
Satzzeichen	punctuation marks	signes de ponctuation	signos de puntuación	signi di interpunzion e	signa interpūnctiōnis
Punkt	full stop	point	punto	punto	pūnctum, -ī n.
Strichpunkt	semicolon	point-virgule	punto y coma	punto e virgola	*sēmicōlon, -ī n. [Nathan Chytraeus, Grammatica Latina, Hamburg 1687, p.220]
Komma	comma	virgule	coma	virgola	*comma, -atis n. [Aemilius Springhetti , Lexicon linguisticae et philologiae, Roma 1962, p.678]
Fortführungspunkte	ellipsis	points de suspension	puntos suspensivos	puntini di sospensione	pūncta *suspēnsīva [cfr Boncampagnus de Signa (1165-1240), Palma: »Quid sit punctus suspensivus . Suspensivus est ille, qui virgula scribitur sursum erecta. Unde sensum locutionis denotat incompletum, vel punctus suspensivus est quidam fidelis et preambulus nuntius, qui puncti plani denuntiat adventum. Ideo dixi “fidelis”, quia semper ante punctum planum, quandoque semel, quandoque bis, quandoque ter, quandoque quater, quandoque quinquies vel plus, preire consuevit. Et ideo dixi “fidelis”, quia propriis humeris onera portat locutionum, quousque punctus planus ipsas sine gravamine suscipere possit«.]
Doppelpunkt	colon	deux-points	dos puntos	due punti	duo pūncta
Sternchen	asterisk	astérisque	asterisco	asterisco	*asteriscus, -ī m.
Gedankenstrich	dash	tiret	guión large	trattino	interductus, -ūs m. [CIC.or.228; cfr Helfer, Lexicon Auxiliare, Saarbrücken 1991, p.225, s.v.]
runde Klammern	parentheses	parenthèses	paréntesis	parentesi tonde	uncīnī rotundī [Helfer, Lexicon Auxiliare, Saarbrücken 1991, p.310, s.v. Klammern] lūnulae, -ārum f.pl. [Helfer, loc.cit.: D. ERASMUS ?]
eckige Klammern	square brackets	crochets	corchetes	parentesi quadre	uncīnī angulātī [Helfer, Lexicon Auxiliare, Saarbrücken 1991, p.310, s.v. Klammern]
spitze Klammern	pointed brackets angle	chevrons	(signos) antilambdas	parentesi uncinatē	uncīnī frāctī [Helfer, Lexicon Auxiliare, Saarbrücken 1991, p.310, s.v. Klammern]

	brackets				
geschweifte Klammern	braces, curly brackets	accolades	llaves	parentesi graffe	uncīnī ālātī [Helfer, Lexicon Auxiliare, Saarbrücken 1991, p.310, s.v. Klammern]
in Klammern	in brackets in parentheses	entre parenthèses	entre paréntesis	fra parentesi	uncīnīs saeptus [Helfer, Lexicon Auxiliare, Saarbrücken 1991, p.310, s.v. Klammern]
Schrägstrich	slash	barre oblique	diagonal	barra obliqua	līneola oblīqua
Ausrufezeichen	exclamation mark	point d'exclamation	exclamación	punto exclamativo	sīgnum exclāmātiōnis
Fragezeichen	question mark	point d'interrogation	interrogación	punto interrogativo	sīgnum interrogātiōnis
halbe Anführungszeichen	single quotation marks	guillemets	comillas sencillas	cirgolette semplici	sīgna citātiōnis simplicēs
Anführungszeichen	quotation marks	guillemets	comillas	virgolette doppie	sīgna citātiōnis duplicēs
Anführungszeichen (französisch)	quotation marks (French)	guillemets	comillas	caporali	sīgna citātiōnis Francogallica
p.474 öffentliches Postnetz	public postal network	réseau public postal	red de correos pública	rete publica postale	rēte pūblicum cursuāle
Post	post	courrier	correos	posta	cursus pūblicus
Briefkasten	postbox	boîte aux lettres	buzón	cassetta delle lettere	arca cursuālis
Postauto	postal van	fourgon postal	furgón postal	furgone postale	*autocīnētum cursuāle
Postamt	post office	bureau de poste	oficina de correos	ufficio postale	officium cursuāle
Vorsortierung	primary sorting	tri primaire	primera clasificación	smistamento primario	*classificātiō primāria [1. August Balthasar: Succincta collatio iuris communis cum provinciali Pomeranico ut et Lubecensi qua classificationem creditorum in concursu per tabellas, Gryphiswaldiae 1740]
gestempelte Post	cancelled stamped post	courrier oblitéré	correo obliterado	posta annullata	rēs cursuālēs cancellātae/sigillātae/oblitterātae/cancellātae???
nicht gestempelte Post	non-cancelled stamped post	courrier non oblitéré	correo no obliterado	posta non annullata	rēs cursualēs nōn....
Sortierzentrum	distribution centre	centre de tri	centro de clasificación	centro di smistamento	centrum *classificātiōnis
optischer Zeichenleser	optical character reader	lecteur optique de caractères	lector óptico de caracteres	lettore ottico di caratteri	lēctrum charactērum
regionale Post	regional post	courrier régional	correo regional	posta regionale	cursus pūblicus regiōnalis
regionales Verteilzentrum	regional distribution centre	centre de tri régional	centro de clasificación regional	centro di smistamento regionale	centrum *classificationis regionale
Briefträger	post carrier	facteur	cartero	postino	tabellarius, -i m.
Frachtflugzeug	cargo aircraft	avion-cargo	avión postal	cargo	*aëroplanum onerarium

Luftpost	air mail	transport aerien du courrier	correo aéreo	posta aerea	cursus pūblicus āērius
internationale Post	international post	courrier international	correo internacional	posta internazionale	cursus pūblicus *internātiōnālis
Ortspost	local post	courrier local	correo postal	posta locale	cursus pūblicus *locālis
Anlage zur Formattrennung, Ausrichtung und Stempelung	culler-facer-canceller	machine à éliminer, à redresser et à oblitérer	clasificadora-rectificadora-franqueadora	macchina di smistamento – posizionamento - annullamento	māchinātio classificandī – rēctificandī - cancellandī [2. cfr Franz A. Maurer, De cauteriis, Monachii 1831, p.7: "Cauteria actualia classificamus in substantialia et non substantialia".]
Sortiermaschine	sorting machine	machine à trier	máquina de clasificación	macchina di smistamento	māchina *classificātiōnis
Post	post	courrier	correo	posta	cursus pūblicus [pl.COD.Iust.12,51; (P)Seb.FAESCH: De cursu publico ejusque jure. Basel 1684; (P)J.G.SEGER: De privilegiis cursus publici recte aestimandis. Diss. Leipzig 1768]
Briefmarke/ Postwertzeichen	postage stamp	timbre-poste	sello de correos	francobollo	pittacium cursuāle [Bacci, Latinitas 57,35]
Brief	letter	lettre	carta	lettera	epistula, -ae f. litterae, -ārum f.pl.
Postkarte	postcard	carte postale	postal	cartolina	chartula cursuālis [Bacci, Lexicon vocabulorum, quae difficilium Latine redduntur. 4.4d. Rom 1963, 165]
Massenversand	bulk mail	envoi en nombre	correo de masa	posta a tariffa ridotta	missiō massālis (rērum cursuālium)
Postanweisung	postal order	mandat-poste	giro postal	vaglia postale	assignātio cursualis [Helfer, Lexicon Auxiliare, Saarbrücken 1991, p.429, s.v. Postanweisung] (nummārium) mandātum cursuāle [Eichenseer, Latinitas viva. Pars lexicalis. Saarbrücken 1981, p.429]
Postpaket	postal parcel	colis postal	paquete postal	pacco postale	fascis cursuālis [Eichenseer, Latinitas viva. Pars lexicalis. Saarbrücken 1981, p.65]

Proxima pars inscribitur **VOCABULA COMMUNICATORIA GRAPHEICAQUE (II).**

**Haec vocabula communicatoria
excerpsit et in Latinum convertit
Nicolaus Groß
LEO LATINUS**

<http://www.leolatinus.de>

ECHUS VOCES EPISTULAE

die Mercurii, 09.m.Ian a.2019 h.21:42

Daniel Blanchard cantor Parisinus

Daniel Nicolao sal.

Libenter tecum de verbis aptis inveniendis colloquar si tibi utile erit. Conabor verba quae tibi misi illustrare, vel etiam gallice anglice germanice italiceque transvertere, hispanicam tamen linguam vix novi.

Usque ad diem 25um hujus mensis Insulis juxta Flandriam tragoediae lyricae canendae causa versabor nec mihi est hic computatrum. Documentum ergo mense februario augebo, et tibi mittam. Exemplum tabulae tuae sequar.

Vale quam optime!

Nicolaus Danieli s.

Gratias plurimas pro nuntio tuo. Utinam cantatio tua insulana succedat tibi quam optime! Augmenta tua documenti mei mense Februario accepturus exspecto animo laeto. Semper vale, Nicolaus Leo Latinus.

die Lunae, 07. m.Ian., a.2019, h.07:17

Jan-Piet Knijff Batavus Neo-Eboracensis

Johannes Leoni s.p.d.

Quod tertiam iam versionem hodie publicasti meam, Leo optime maxime, gratias plurimas tibi ago.

Explicandum mihi fortasse erat de vocabulo quod *cniclum* scripseram. Conatus enim eram invenire versionem Latinam pro eo quod Batavice *knijn* (recte autem *konijn*), qua orthographia (ut ita dicam) ipse auctor usus erat, haud dubie ad imitationem sermonis Amstelodamensis. Fortasse autem nimis fuit obscurum, neque res est magni momenti.

Annus novus, Leo care, ut faustus felix sit tibi imo ex corde exopto. Valeas quam optime.

[Dr Jan-Piet Knijff](#)

Leraar Klassieke talen BC Broekhin & St. Ursula Horn
MA (klassieke talen), DMA (City U. of New York)
MMus (Amsterdam), Goethe-Zertifikat C2

Nicolaus Iohanni suo s.

Gratias tibi ago quam plurimas pro votis tuis perhumaniter prolatis. Permittas, quaeso, ut reprobem formam verbi, quod ultro confinxisti, ut dialectum Amstelodamensem Latino sermone imitareris (*cniclum*, pro *cuniculum*). Memini *Patrem Caelestem* (i.e. *Iosephum Antonium*) *Eichenseer*, magistrum meum Latinê loquendi et scribendi de Latinitate optimê meritum, qui interim iam pridem fatis concessit, olim vituperasse aliquem interpretem, qui studuit versione cuiusdam fabulae franco-canadianae Latinâ imitari dialectum regionis Canadensis eo, quod novas formas Latinas confinxit. P. Caelestis suasit, ut translator quaereret formas secundarias reverâ litteris antiquis traditas. - Haec hactenus. Semper vale et perge narratiunculas Simonis compatriotae tui Latinê reddere. Medullitus te salutat Nicolaus Leo Latinus.

Vittorio Ciarrocchi Italus Pisaurensis

d.Lunae, 07. m.Ian. a.2019, h.16:24

Victorius Nicolao sal. pl. dicit.

Quoniam fausta in annum novum usque ad duodecimum Ianuarii diem ominari licet (hoc enim apud Italos olim dicebatur, quia duodeni menses in anno computantur), occasionem recentissimae epistulae Leoninae n.185 signatae nanciscor, optime Nicolae, ut annum faustum serenumque tibi ex animo exoptem.

Cuius quidem epistulae commercium epistulare, quod te inter et Theodericum Sacré habitum est de novo lexico conficiendo, maximi momenti mihi videtur esse. Tu enim novarum vocum convenienter Latine reddendarum peritissimus es ideoque hic labor tibi erit magno honori et saluberrimo omnibus Latinitatis amantibus emolumento.

Fortasse aliquid iam scis de proximo ALF conventu, qui Romae ni fallor habebitur. Nihil autem de ipso inveni interretialiter ego; quare gratias tibi in antecessum ago ingentes, si de illius conventus tempore et loco me certiozem feceris.

Interea Latinissime valeas.

*****

Vivitur ingenio, cetera mortis erunt (Andreas Vesalius).

Victorius Ciarrocchi, Italus Pisaurensis.

die Lunae, 07.m.Ian., a.2019, h.7:56 PM

Nicolaus Victorio suo sal.pl.dic.

Care Victori,

eo quod verbis effers **inceptum lexicographicum** multum valere, humaniter curas, ut animus meus refocilletur, et efficis, ne pigrescam neve propter magnitudinem operis animum demittam. Est revera permagna copia vocabulorum, quae in Latinum convertere mihi in animo est: insunt enim illi lexico picturato, cui inserere volo nomina Latina (*Visual Dictionary*), quadraginta milia (40.000) notionum et picturarum Latinê denominanda. Dimidiam ferê partem vocabulorum iam collegi vel confinxi; sed non sufficiunt mera nomina, indicanda sunt (in altero tomo) loci testes et explicationes ad verba novata spectantes. Tamen facilius est substantiva et adiectiva invenire ad tale **lexicon picturatum** componendum quam componere lexicon generale, cui non solum insunt concreta et sensualia, sed etiam multa abstracta, id est a sensibus remota et metaphorica et iuncturae verbales, quae multo difficilius Latinê redduntur. Itaque mihi persuasum est consentaneum esse, ut labores lexicographicos incohemus **Orbe Picto Sensualium** componendo. Primo tractemus concreta, postea abstracta. Spero hunc Orbem Pictum spatio trium ferê annorum perfici posse. Postea procedamus ad lexicon generale, sed incipiamus lexico minoris amplitudinis componendo, deinde progrediamur paulatim et gradatim ad ampliora - ne iam ante primam publicationem desperemus incepti nimietate depressi. Oportet sat saepe libros publicari sub aegide Academiae. Fiat effectus mutuus: auctoritas librorum augeatur sub aegide Academiae, et Academiae auctoritas augeatur libris publicandis. Quid tibi videtur de hac re?

De proximo conventu ipsius ALF: Nonne accepisti ea quae nobis epistolio electronico scripta sunt a praeside? Propter comitia Europaea Conventus detrusus est ad dies **14 et 15 mensis Iunii**. Fiet **Romae in Academiâ Belgicâ**. Agetur **de Libris colloquiorum Latinis**. Lege epistolium Theoderici:

NVNTIVS

Theodericus Sacré sodalibus ALF s.d.p.

Ad proximas ALF sessiones habendas praestituti erant dies 24 et 25 m. Maii anni 2019. Paulo vero post quam in id biduum Ferias nostras Latinas (ut sic dicam) indiximus, comperimus ipsos eos dies tota fere Europa fore comitiales. Qua de causa coetus nostros detrudendos esse sensimus in biduum quod et nobis et Academiae Belgicae, cuius in aedes convenire soleremus, esset aptum. Poterimus ergo DIEBUS 14 ET 15 MENSIS IUNII ANNI 2019 in auditorium maius Academiae Belgicae congregari. Ibi priore die fiet coetus generalis,

posteriore instituetur conventiculum, cui erit titulus « De libris colloquiorum ». De aliis rebus nonnullis, quae ad ALF referuntur, litteras ad vos mox sum daturus. Interea valete pancratice !

Care Victori, vota tua in annum ineuntem mihi benignê oblata nequaquam retardata libentissimê accepi: plurimas gratias ago tibi que singulariter nunc exopto quod iam exoptavi generaliter: utinam sit tibi valetudo prosperrima, procedant properrimê studia tua privata et academica! Medullitus te salutat Nicolaus LEO LATINUS

d.Martis, 08. m.Ian., a.2019, h.08:33 AM

Victorius Nicolao s. p. d.

In primis gratias tibi ago plurimas, optime Nicolae, quod me de proximo ALF conventu certiozem fecisti. Nuntium enim a Theoderico missum numquam acceperam.

Consilia tua ad lexicon conficiendum spectantia probo laudoque praecipue in "lexico minoris amplitudinis componendo", quoniam a 'facilioribus et simplicioribus incipere oportet' ut saepe Caelestis ille admonere solebat.

Ut quacumque ex occasione meam erga te observantiam testari possim, auxilium qualecumque, etsi pro mea mediocritate, tibi libenter feram.

Valeas pancratice.

Die Martis, 08. m.Ian., a.2019, h.11:01 AM

Nicolaus Victorio s.

Gratias tibi ago, quod perhumaniter auxilium mihi praebes. Occasione datâ, si assensus eris, tecum libenter de quaestiunculis lexicographicis disputabo; si quando vacaveris vocabulis propositis revidendis, gratissimum mihi feceris. Licetne tibi datothecas sive archia (anglicê *files*) mittere? Vale semper, Nicolaus Leo Latinus.

Die Martis, 08. m.Ian., a.2019, h.11:48 AM

Victorius Nicolao salutem.

Omnia, quae mihi mittenda putaveris, ea libenter legam. Sed propter meam imperitiam interretialem melius fortasse erit si 'vocabula proposita revidenda' modo epistulari missa legere potero. Optime valeas.

Victorius.

die Martis, 08. m.Ian., a.2019, h. 1:18 PM

Nicolaus Victorio s.

Mittam tibi simplicia archia (*files*) systematis *Word* per appendicem, quae facillimè aperire poteris. Ecce exemplum: Aperi appendicem!
Vale semper, Nicolaus.

d.Martis, 08. m.Ian. a.2019, h.14:56

Victorius Nicolao salutem.

Appendix aperitur et legi potest. Tantum de vocabulis Italicis et Latinis aliquid - si videbitur - fortasse adnotabo. Quanto autem temporis spatio uti potuero, antequam de adnotatiunculis meis certiolem te faciam? Vale optime.

Victorius.

d. Saturni, 12. m.Ian., a.2019, h.18:21

Marcus Cristini Italus Brixianus (*Brescia*)

Marcus Cristini Nicolao Gross s.p.d.

Care Nicolae,

gratias tibi maximas ago pro epistula tua. Gaudeo, quod libellum meum adtento animo legisti. Messis scriptorum Latinorum de Bello Mundano quidem multa, paginae autem ad tantam copiam enarrandam paucae! Recte scribis me inscriptionem Latinam qua involucrum ornatum est non explicavisse; silere malui cum de eius origine auctoreque notitiam certam non haberem cumque omnes inscriptiones Latinas eo tempore confectas transcribere, in Italicum sermonem vertere ac explanare mihi ob inopiam spatii non liceret. Plagulis autem iam correctis ac emendatis, domus editoria statuit, ut imago haec in involucro typis pingeretur.

Quod ad milites in fossis vel in castris carmina pangentes attinet, ego quoque arbitror pyrobolis flagrantibus sclopetisque tonantibus versus concinnos elegantesque exarare perdifficile fuisse, at poeta ac historicus Cambrensis Josephus Alfredus Bradney in *Noctibus Flandricis* carmen scripsit, quod *In me ipsum* nuncupatur quodque – ipsissima verba Bradneyana refero – “die Natali Christi, A.S. 1917” litteris mandavit “dum missilia ex tormentis Hunnorum ejecta sono terribili circum cadebant”, ut breviter scripsi pp. 140-141, adn. 324. Tibi libenter paginam *Noctium Flandricarum* luce impressam mitto. Profecto, non hic novus Vergilius resurgit, si verba Ovidiana

paululum mutuari licet, poeta autem videtur cum Musis chalybeia procella saeviente collocutus esse. Insuper Hermannus Weller *Epistulam Castrensem*, qua de otii militibus gratis in castris post asperrimas pugnas narrat, “anno 1917 in Francogallia” scripsit, ut legitur p. 208 in eius *Carminum Latinorum* editione secunda aucta anno 1946 Tubingae publici iuris facta, de qua pauca scripsi p. 57.

Paginae Voltarii nocturna versandae sunt manu, versandae diurna! Historiam enim et aevi praeteriti et hodierni nemo intellegere potest nisi opiniones utriusque partis audiverit, consideraverit, cribraverit. “Timeo hominem unius libri” saepe dicitur; ego, cum de rebus tam antiquis quam recentioribus agatur, timeo hominem unius fontis...

Labores tuos Leoninos, immo Herculeos, ad *Orbem Pictum* Latinitate tingendum ex animo laudo: opus est novo lexico Latino, quo verba ad vitam hodiernam spectantia eleganter, lepide et – quod maioris est momenti – breviter in Ciceronis sermonem reddantur. His mensibus in dissertationem doctoralem inque negotia alia academica nonnulla incumbo, quibus saepe tempus – proh dolor – aufertur aut surripitur aut excidit, itaque timeo ne mihi nunc facultas desit vocabulorum tam ingentis copiae revisendae, sed tempore aestivo libenter cohortes verborum nonnullas inspiciam. Vocabula de arte textoria legi et paucas minutias in Italicis verbis animadverti, quae fortasse emendatione indigent (*dente d'arresto*; *contromarcia*; *stecche* [sing.: *stecca*]; *manopola di regolazione della temperatura*; *modo manuale* dicitur, elegantius autem *modalità manuale/automatica*). Cum interpretatio *Orbis Picti* Latina erit perfecta, mea quidem sententia, oportebit sodalem aut amicum ex iis regionibus oriundum, ubi cives Theodisce, Anglice, Francogallice, Hispanice Italiceve nunc loquuntur, vocabula sermone ipsi patrio scripta legere et, si necesse erit, corrigere, ut lexicon quantum fieri potest emendatum typis tradatur. Si vis, eo tempore verba Italica haud invitus inspiciam.

Cura, ut optime valeas!

Nicolaus Marco Brixiano sodali Latinissimo s.

Care Marce, gratias tibi ago plurimas pro litteris perhumaniter scriptis. Illam inscriptionem saxo Slovenico incisam, quae mihi haud minoris momenti esse videtur – nonne, promotus si eris, symbolâ speciali tractare vis? Invito te, ut eandem publices in Epistulâ Leoninâ.

Porro gaudenter gratias tibi ago, quod paratus es tempore aestivo Orbem Pictum revidere. In promotionem doctoralem tuam ceterosque labores academicos exanclandos tibi exopto optima quaeque: Utinam succedant tibi opera quam felicissime! Quod factum iri non est, quod dubitem; iam pridem enim nôvi, tu quam doctus atque subtilis sis. Medullitus te salutat Nicolaus Leo Latinus.

die 11. m.Maii, a.2018, h.14:54

Nicolaus Franciscæ et Gaio Belgis editoribus Melissæ sal.pl.dic.

s.v.b.e.e.v.

Cara Francisca, care Gai,

valde spero vos die Saturni bene in patriam reversos esse. Valde gavisus sum vos post tot annos revidentem vobiscum tam iucunde colloquentem. Vivarium Novum revera mihi omnino novum fuit et mirabile; quis non miretur nostra aetate audire studentes ex tot nationibus diversis profluerent loqui Latine? Tamen ea quae Aloisius dicit de Latinitate viva deque vocabulis adhibendis, [#https://www.youtube.com/watch?v=OyhWKTmJBo](https://www.youtube.com/watch?v=OyhWKTmJBo) DE CAUSIS CORRUPTAE INSTITUTIONIS LATINAE, aliena sunt a sanitate mentis vitaeque realitate. An vos aliter iudicatis? Plurimum gaudeo, care Gai, quod mihi nunc licet tecum cooperari in rebus lexicographicis tractandis. Suspenso animo exspecto ea quae mihi scribitis de vocabulis modo missis ("ORBIS I-IV"). Utinam cooperatio nostra procedat prosperrime! Medullitus vos salutat Nicolaus Groß Leo Latinus

Die Veneris, 18. m.Maii a.2018 h.15:56

Gaius (Guy) Licoppe Belga medicus radiologus emeritus editor periodici, c.t. Melissa et Latinitatis vivae defensor optime meritis
Gaius Nicolao optimo s.p.d.

Statim post reditum complures epistulas accepi cottidie, quibus de Academia tractabatur; eis statim erat respondendum, non tamen sine cogitatione vel inquisitione. Additis nonnullis aliis, quae quoque sine mora fuerunt tractanda, intelleges mihi tempus defuisse ad rem tuam,

quae est magni momenti, diligenter examinandam. Nunc tandem tranquillior sum.

Novus es sodalis in Academia, eam ergo nondum bene novisti; utile tibi erit legere crassum librum de Academiae historia, quem conscripsi et ante nonnullos annos divulgavi.

Dicis Praesidem nostrum in hac re esse cunctabundum. Quod spectat ad lexicon neologismorum condendum, est inter nos magna dissensio. Ego volo ipsam Academiam hoc opus suscipere; necessarium enim est ut auctoritatem habeat, atque in Academiae gremio inveniri possunt sodales, tu imprimis, quorum grex rem conficiendam curet. Ille cum vicepraeside potius putat privata incepta esse Academiae auspiciis edenda. Cum surrexisses et magnum opus tuum iam diu incohatum explicavisses, ansam praebuisti eis, qui nolebant Academiam ipsam hoc opus suscipere: fuisti salvator Ædeus ex machina¹; sufficebat enim tibi gratulari atque te hortari ut in hoc opere operam diligenter dare pergeres, Academiae auspiciis. Facile praesentes huic proposito assensi sunt.

Lexicon, quod Academiae suadebam condendum, oportet, meo sensu, sit instrumentum utile et facile eis, qui Latine de rebus recentioribus scribere cupiunt. In hunc scopum necesse est lexicon ita constituere ut eius accessus detur et Latinus in vernaculum et vernaculus in Latinum. Ad hoc faciendum necessarium est programma informaticum curare conficiendum; tibi subiungo propositum, quod iam ante duos annos ad Consilium Praesidiale misi.

LEXICON NEOLOGISMORUM ab Academia Latinitati Fovendae condendum. - Hoc lexicon conficiatur ad similitudinem programmatis ÆLexilogos¹, quod in Interreti invenitur. Fortasse ipsum programma ÆLexilogos¹ partim adhiberi potest, sed licentia est petenda, quae certe non erit gratuita.

Linguae praebitae:

1. Anglica
2. Francogallica
3. Hispanica
4. Italica

5. Theodisca

Translationes fiant a sermone vernaculo ad linguam Latinam et vice versa. In indice Latino oportet satis spatii dare singulis vocabulis, quia evenit ut plures neologismi adhibeantur ad eandem rem significandam; vocabulum, quod Academia praefert, signandum est, quin etiam vocabulum quod ei taetrum visum est. In electione neologismi praelati tamen cogitandum est de usu iam solito et lectoris facilitate statim intellegendi. Exemplum: vocabulum *Œtelevisio*¹ praeferendum esse vocabulo *Œtelehorasis*¹. Origo neologismorum, qui etymologiam Latinam aut Graecam non habent, est explicanda.

Puto lexicon esse gradatim conficiendum in Academiae sede interretiali, ubi iam ab initio accessibile sit. Huiusmodi lexicon prelo vix tradi potest.

Nunc scis quale sit propositum meum; dic, quaeso, quid de eo sentias.

Cura ut valeas.

Die 23. m.Maii, a.2018, h.13:28

Nicolaus Gai sal.pl.dic.

s.v.b.e.e.v.

Care Gai,

gratias ago pro epistula prolixè perhumaniterque conscripta. Gaudeo, quod nunc tandem coepimus per litteras inter nos colloqui de lexico condendo vel potius de lexicis condendis. Ut statim hoc scias gravissimum: Comprobo et omni laude exorno > propositum tuum lexicographicum. Omnino placent mihi ea, quae proponis de lexico neologismorum per programma computatralè "LEXILOGOS" componendo. Commodissimum est programmate adhibito non solum vernaculo-Latina, sed statim etiam Latino-vernacula lemmata habere. Nullo autem modo video, cur huius operis a te propositi incohatio impediatur Orbe Picto a me incohato et una cum te et Andrea Mauroque continuando. Pro certo enim habeo tria genera lexicorum defensoribus Latinitatis vivae esse necessario componenda, quorum uno componendo nequaquam inhibeat composio aliorum, immo omnia tria inter se mutuo suppleri. Tria genera lexicorum a nobis componenda sunt ea quae sequuntur:

1). ORBIS PICTUS MODERNUS HEXAGLOTTUS: Insunt nomina tantum (substantiva et adiectiva, quae illustrantur picturis additis). Addendus est tomus testimoniorum, quia sine locis testibus et explicationibus hoc opus non habet auctoritatem scientificam. Idem est quidem iam valde copiosum (nova editio lexicis Klettiani, quo utor, habet quadraginta milia notionum). Tamen pro certo habeo hoc opus multo celerius perfici posse quam duo > lexica sequentia. Nam - primo iam multa vocabula inveni et indicavi (novissima pars, c.t. est "ORBIS V", spectat ad vocabula musicalia), - secundo nomina specialia (quae in lexicis generalibus vix inveniuntur) quinque linguarum iam insunt lexico originali Klettiano ("Bildwörterbuch"); non iam necessarium est eadem conquirere.

- tertio agitur de concretis tantum notionibus (sive de "sensualibus", ut aiebat Comenius), non de abstractis, quae multo difficiliore sunt tractatu.

- quarto sunt sola nomina singula declinabilia (substantiva et adiectiva), nullae iuncturae verbales, quarum inventio esset multo intricatior.

Itaque puto hoc lexicon - vobis naviter adiuvantibus - perfici posse post tres quattuorve annos. Maximi autem momenti mihi videtur Academiam non semper solum annuntiare magna opera Kalendis Graecis perficienda, sed post spatia temporis breviora in lucem edere posse opera practica, quae ab hominibus Latine loquentibus scribentibusque adhiberi possint. > Auctoritas Academiae magis augebitur lexicis perfectis quam annuntiatis.

2). Tamen nullo modo impedimur, ne programme computatrali adhibito condamus LEXICON NEOLOGISMORUM a te propositum et incipiamus neologismos (et singula vocabula et iuncturas verbales) iam collectos indere novosque quam plurimos colligere. Quae est causa cessandi in hac re? Tu scribis hoc "lexicon esse gradatim conficiendum in Academiae sede interretiali, ubi iam ab initio accessibile fit." Bene, assentior. Quid est causae, cur hoc non fiat? Estne programma illud LEXILOGOS valde pretiosum? Non dubito, quin accessibilitas interretialis iam ab initio omnibus libera sit utilis commodaque.

Puto autem consentaneum esse, ut progrediamur a verbis generalioribus ad specialiora. Primo mihi tractanda esse videntur verba locutionesque maxime necessaria, postea specialiora. Lexicon domus editoriae Langenscheidt (lexicorum peritissimae) omnium minimum (lexicon "universale") theodisco-anglicum habet iam 17.000 (septendecim milia verba locutionesque. Fortasse a tantula copia vocabulorum incohandum est, non statim a lexico maiore. Ceterum tu loqueris de lexico "neologismorum". Nonne utile esset, si cui latine loquenti aut loquenti non iam tribus vel compluribus lexis pervolutandum esset, sed uno solo? Ceterum lexica vernaculo-Latina, quae iam habemus, sunt iam obsoleta, etiam in iis vocabulis indicandis, quae sunt antiqua. Itaque censeo nos egere non solis lexicis neologismorum, quae nihil sint nisi suppletiva, sed lexicis universalibus, ubi omnia vocabula insunt, et antiqua et recentiora et recentissima, et concreta et abstracta, et nomina et iuncturae verbales. Scilicet nos etiam egere Latino-vernaculo lexico, non solum vernaculo-Latino. Si unum genus programme a te commendato statim converti potest in alterum - quid est causae, cur non utamur hac commoditate technica maxime laudabili?

3). Tertium genus lexicum, quod mea quidem sententia nobis necessario componendum est, dicam THESAURUM NEOLATINUM (tale iam annis octogenariis Christianus Helfer nobiscum voluit condere in "Sede operarum neolatino", sed quia defuerunt subsidia materialia, hoc inceptum remansit in forulo reciproco). Quod erit opus omnium amplissimum. Spectat enim ad historiam thesauri verborum neolatini. Id quod sodalis noster Pitkaränta in sessione nobis proposuit, potius spectat ad Thesaurum neolatinum componendum quam ad lexica practica a nobis proposita. In sessione nonnulli videbantur confundere tale lexicon historicum cum practico ad usum Latinitatis modernum spectantem. Comparari potest cum Thesauri Latinitatis antiquae (qui, ut scis post plus centum annos nondum est perfectus, sed summa cum subtilitate exaratur et omnibus lexicographiae latinae studiosis est utilissimus).

Scilicet verisimile sit neminem qui nunc sodalis Academiae sit, umquam visurum esse Thesaurum neolatinum perfectum - tamen

operae pretium nobis est hoc opus condere et fovere et cooperatores allicere.

Quid censes nunc? Dicis te in rebus lexicographicis iam diutius dissentire a praesidibus. At hoc nondum perspexi: Dicis illos velle edere lexicon solis "sub auspiciis" Academiae, te e contrario velle "Academiam ipsam" edere tale opus. Non intellego, quae sit differentia: Lexicon componitur a paucis tantum Academicis, sed in lucem editur et sumptibus et auctoritate Academiae totius. Nonne sic etiam sentit praeses et vice-praeses noster? Qui nuper epistula ab editoribus Lexici picturati Klettianis petiverunt, ut illi permitterent editionem Orbis picti hexaglotti (cui inessent Latina quoque vocabula). Expectemus, quid Klettiani responsuri sint. In appendice invenies partem Orbis Picti novissimam (ORBIS V), quae spectat ad musicam.

Quidquid inveneris supplendum aut tollendum, scribas mihi. Ceterum dicis te scripsisse de historia Academiae librum crassum. Quem lecturio. Mittas mihi eum, quaeso. Haec hactenus. Responsum tuum, care Gai, exspecto animo suspenso.

Et tu et Francisca valeatis pancratice. Medullitus vos salutat Nicolaus Leo Latinus.

d.Solis, 27. m.Maii, a.2018, h.16:03

Gaius Nicolao optimo s.p.d.

Paululum historiae imprimis necessarium est. Academiae sodalis factus sum anno 2004, cum Tuomo Pekkanen praeses erat. Ille anno 2003 statuit Institutum Studiis Romanis Provehendis relinquere, ubi Academia nata erat et sedem habebat; inde ab eo tempore Academia nullam sedem habet. Bibliotheca et archivum celerrime transferre oportuit in Institutum Pontificium Hispanicum, quod Academiae praebebat refugium temporarium.

Anno 2005 iam non licuit in Instituto Hispanico manere atque oportuit bibliothecam et archivum iterum auferre, at nullus alius locus inventus est. Quam ob rem occasione sessionis eiusdem anni, cum solerem iter Romam autocineto meo vectus facere, Tuomo a me petivit ut archivum auferrem et domi meae servarem. Tunc una cum secretario

Nicolao De Mico omnia collegi, quae ad archivum pertinebant, et abstuli. Archivum adhuc est in subtegalaneo meo.

Coepi archivum inspicere et res miras inveni, unde mihi in mentem venit Academiae historiam conscribere. Una ex his rebus erat epistula praesidis Instituti Studiis Romanis Provehendis, qua significabat, cum Academia sedem suam reliquisset, omnia Instituti vincula cum ea esse rupta.

De hac re monui Tuomonem, addens necessarium esse statutum mutare, cum in viginti statuto fere in omnibus articulis Institutum esset alicuius momenti. In singulis sessionibus palam repetebam necesse esse statutum mutare. Anno 2010 electus sum in Consilio Praesidiali. Sine mora, favente novo praeside Curtio Smolak, curavi ut statutum mutaretur et in eo aperte diceretur scopum Academiae esse usum linguae Latinae fovere, id quod in priore statuto non inveniebatur.

Ut vides, haec fuit ingens mutatio, qua fieri poterat ut Academiae sodales de lexico neologismorum condendo cogitarent. Hoc efficere conatus sum ab anno 2015, minimo tamen successu.

Hoc anno acroasin feci, qua explicarem lexicum condendi necessitatem. Tu tunc primum interfuisti, et audivisti quid de hoc proposito dictum sit. Fuit ergo meus ‘cactus cycni’; 87 annos natus sum et puto me satis pro Academia fecisse; deceptus, anno proximo ad finem mandati mei in Consilio Praesidiali perveniam; aliquid nunc faciant iuniores, si volunt vel possunt.

Nunc tandem ad rem tuam venio; opus ingens iam fecisti, de quo tibi plurimum gratulor. Lexicon conficere est maximum difficileque opus, quare censeo incohandum esse a vocabulis frequentius adhibitis; insuper puto lexicon ad usum commodum Latinorum scriptorum parandum esse. Cura ut valeas.

d.16., m.Dec., a.2018, h.23:00

Prof. Dirk Sacré praeses Academiae Latinitati Fovendae (ALF)

Theodericus Nicolao suo s.d.p. Et ipse in rescribendo tardior esse cogebatur, quam volui: tu ignosces! Gratias autem tibi ago maximas pro litteris tuis, e quibus patet dilucide quo loco res ista habeat: video ergo omnia feliciter procedere, cum tu dies noctesque nisi fallor operibus Latinis insudes! Quid multa? Litterae istae dignae erant admodum quae cognoscerentur a sodalibus ALF. Eisdem igitur exscripsi et 'praefatiunculae' meae actorum eorum adiunxi, quae hoc ipso die divulgata sunt in sede nova ALF (quae est in rete mundano): videbis verba tua si adieris academialatinitatifovendae.com et deinde acta conventiculorum consulueris.

Recte autem me monuisti de verbis a te iam congestis fictisque, quae ipse cum quibusdam sodalibus inspicerem et recognoscerem. Paene oblitus eram! Nunc iam repperi ea verba quae ad artem musicam spectant. Ea quam primum perlegam, et velim etiam D. Blanchard, sodali nostro, qui rerum musicarum est peritissimus, tradere perscrutanda. Ceterum eos sodales, quos memorasti, monebo de iisdem verbis sedulo legendis.

Fueruntne praeter eam classem vocabulorum musicorum aliae classes lexicales quarum indices ad me miseras? Nam, si quae fuerunt, non statim eas repperi inter epistulas meas electronicas. Gratum feceris si me monueris.

Reliquum est ut gratias tibi denuo agam maximas plurimasque qui indefessus operi lexicographico incumbas! Fac optime valeas!

die Martis, 08. m.Ian. a.2019, h.00.24

Nicolaus Theoderico praesidi sal.pl.dic.

Care Theoderice, utinam annum novum incohaveris faustis ominibus! Summas gratias tibi ago, quod in situ Academiae interretiali tam scite atque diserte rettulisti de incepto lexicographico, cui revera vehementius nunc insudo quam antea. Accepistine Epistulam Leoninam recentissimam (EL 185)? Ibi insunt nova vocabula ad Orbem Pictum pertinentia.

Verum enim vero permagna est copia vocabulorum, quae in Latinum convertere mihi in animo est: insunt illi lexico picturato, cui inserere volo nomina Latina ("Visual Dictionary"), quadraginta milia (40.000) notionum et picturarum Latine denominanda. Dimidiam fere partem

vocabulorum iam collegi vel confinxi; sed non sufficiunt mera nomina, indicanda sunt (in altero tomo) loci testes et explicationes ad verba novata spectantes.

Tamen facilius est substantiva et adiectiva invenire ad tale **lexicon picturatum** componendum quam componere lexicon generale, cui non solum insunt concreta et sensualia, sed etiam multa abstracta, id est a sensibus remota et metaphorica et iuncturae verbales, quae multo difficilius Latine redduntur. Itaque mihi persuasum est consentaneum esse, ut labores lexicographicos incohemus **Orbe Picto Sensualium** componendo. Primo tractemus concreta, postea abstracta. Spero hunc Orbem Pictum spatio trium fere annorum perfici posse. Postea procedamus ad lexicon generale, sed incipiamus lexico minoris amplitudinis componendo, deinde progrediamur paulatim et gradatim ad ampliora - ne iam ante primam publicationem desperemus incepti nimietate depressi. Oportet sat saepe libros publicari sub aegide Academiae. Fiat effectus mutuus: auctoritas librorum augeatur sub aegide Academiae, et Academiae auctoritas augeatur libris publicandis. Quid tibi videtur de hac re?

Adhuc utor editione Lexici picturati illa vetustiore Klettiana in Germania confecta ("Bildwörterbuch"). Sed haec indicatur 35.000 "tantum" habere vocabula omnis linguae, quarta autem (a.2011 facta, in situ interretiali domus editoriae originalis Quebecianae indicata: "Visual Dictionary") dicitur habere 40.000. **Licetne mihi hanc editionem copiosissimam emere sumptibus Academiae? Pretium indicatur esse quinquaginta fere dolariorum Americanorum (US\$49.95):** <http://www.qa-international.com/books/visual-4th-edition.php>

Proximis diebus vobis (tibi, Christiano, Andreae, Gaio, Mauro) mittam datothechas (vel "archia" - ut aiunt Graeci hodierni, "files", ut aiunt Angli) eorum vocabulorum, quae iam collegi vel confinxi.

Praeses honorabilis, care Theoderice, utinam sit tibi valetudo prosperrima, procedant properrime studia tua privata et academica!

Medullitus te salutatur Nicolaus Groß LEO LATINUS

die Mercurii, 09. m.Ian., a.2019, h. 09:16

Theodericus Nicolao suo s.d.p.

Gratias singulares tibi ago pro litteris tuis, quibus me de re lexicographica certiore fecisti! Equidem plane tecum sentio, Orbem Pictum opera tua, iuvante ALF, esse ante alia omnia in lucem edendum: quem librum Latinum utinam multa deinde eiusdem farinae volumina sequantur! Et gratiam tibi habeo, qui huic provinciae strenuus insudes, ita ut et tu nos (Academicos dico) maximopere, et nos te paululum iuvenimus: hoc est, quod aiunt, sociare operam! De opere isto (c.t. 'Visual Dictionary') emendo noli dubitare: eme, et sic habeto, summam pecuniariam eandem fere esse, quam stipem annuam pro anno 2019 eras Academiae soluturus: proinde eme librum tuis nummis, et nos in albo sodalium ALF pro hoc anno 2019 ita scribemus, te stipem annuam solvisse. Nonne hoc modo res commode et facillume ad effectum perducetur? Ceterum datothecas istas avide expecto, quamvis alia me officia nunc avocent ab opere isto, cuius particulam tantum vocabulorum musicorum adhuc perlegi; cetera diligenter pervolvam proximis, uti spero, diebus. Tu vero toto hoc anno valeas athleticè, ut vires tibi sufficiant tantopere laboranti! Iterum vale!

Nicolaus Theoderico s.

Gratias plurimas tibi ago, praeses optime, pro ratione *Dictionarii visualis* emendi prudenter atque commodè statutâ. Hodie accipies Epistolam Leoninam 186, cui inest index vocabulorum Orbis Picti prolixus (praecipuè ibi tracto nomina linguarum). Archîa (angl. *files*), quibus insunt vocabula Orbis Picti iam tractata, mox mittam. Ceterum *Victorius Ciarrochi* benignè me certiore fecit se quoque paratum esse ad Orbem Pictum revidendum. Haec hactenus, mox certè plura. Medullitus te salutat Nicolaus Leo Latinus.

Theodericus Nicolao suo s.d.p.

Tandem aliquando verba abs te proposita paulo diligentius inspexi. Laudo vehementer quod tam multos fontes, lexica, aliaque opera consulere soles. Neque sine gaudio vidi hic illic verba abs te esse allata quae Hadrianus quoque ille Junius in *Nomenclatorem* congresserat. Ardua admodum est res ista, ut tibi lexicon componenti, ita mihi verborum classes legenti ac pendenti, quippe qui sim in re musica usque adeo hospes, ut vocabula nonnulla tam Theotisce et

Gallice quam Latine parum mihi perspicua maneant, vix intellegenti quibus de rebus agatur. Nihilo minus hic illic habui quae cum aliqua verecundia adnotarem, parva illa quidem, in quibus conquirendis utilia mihi fuere opera Bacci, Mariucci, Mir. Tu videris quid his de observatiunculis sentiendum. Legi etiam quae Danihel Blanchard et ad te et ad me: acu rem ille tetigit, cum dixit alia multa esse quae nominibus suis carerent; sed video eiusmodi congeriem amplissimam esse tibi in aliud tempus differendam; nunc vero efficiendum ut Orbis ille pictus Latine convertatur. Maurus quoque Agosto nonnulla adnotabat: eorum indicem ad te nulla interposita mora sum missurus. Vir hic Latinissimus iusto iure contendit permulta iam extare nomina Latina eaque ab oblivione esse vindicanda, atque ipsa esse undecumque expiscanda; at me non latet sescenta esse opera, quae adhuc lateant interdum, aditu difficilia; non unum virum haec omnia reperire atque perscrutari posse; consociandam esse operam ut alii alia opera diligentissime excutiant; sed dum Morica illa Utopia longissime abest, progrediendum est quodammodo; utinam multi viri dignentur opera recentiora, Latina, vix nota in manus sumere, atque ex eisdem elenchos componere verborum, quae apud veteres desiderantur! Talis mihi quidem opera arridet; ast idem bene mihi sum conscius quam paucos libros intra complures annos eo modo excutere valeam. Sed quo abripior? Macte tu esto, qui tanta sis industria tantaque peritia! Vale optime!

p. 2 Loge: spectaculum altum. An etiam tabulatum/tabulatio, ut apud Mariuccium?

p. 2 Scheinwerfer: proponit Bacci: lampas potentissima

p. 2 Regieraum: diaeta moderandi. An etiam cella moderandi?

p. 2 Bar: potatrina (haec vox mihi displicet admodum!). Quidni appelles tabernam potoriam (ita etiam Bacci).

p. 2 Akkordeon: Bacci etiam habet: physharmonicum instrumentum vel organum

p. 2 Knopf: hic illic legi globulos, globulos ferreos, rotas, rotulas

p. 3 Griffbrett: chordarium. Hoc vero mihi non liquet, utrum semper agatur de chordis necne. Apud Baccium etiam invenitur malleolorum series

p. 3 Mandoline: pandurula legitur apud Mariuccium

p. 5 Hilfslinie: linea additionalis. Quid de linea additicia?

p. 10 Notenständer: an etiam anagnosterium, vel pluteus anagnosticus (cfr. Bacci)?

p. 13 Flügel: an etiam clavicinium alatum, clavicymbalum alatum, plectrocymbalum alatum? Ceterum legi apud Janum Novacum musurgum 'clavicymbalum' aliaque id genus spernenda esse si quis 'pianoforte' indicare vellet; satis esse 'claves' appellare.

p. 13 Geige: quid vero de fidibus?

p. 14 Jazzband. Apud Mariuccium et Eggerum legitur 'iazensis, iazicus'.

p. 16 Resonanzkörper: capsula resonantiae. Ast alibi (p. 4 et p. 5) scripsisti corpus resonantiae. Ceterum mihi nescio cur magis arridet capsula resonantiae.

p. 17 Anschlussbuchse: capsula adiunctiva. Mecum anquiro sitne satis perspicua ea iunctura verborum.

p. 24 Dreifusständer: tripes. Nonne tripus? (nonne tripes est vas fictile tribus insignitum pedibus?)

p. 27 Sampler: an 'exemplarium specimen' (cfr. Bacci)?

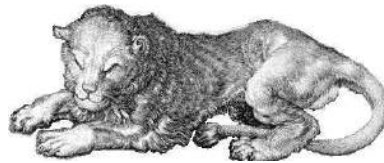
Nicolaus Theoderico s.

Modo tibi miseram epistolium, nunc accepi novam tui. Gratias plurimas et tibi et Mauro! De singulis universis tibi scribam proximam occasiunculam nactus. Semper vale, Nicolaus.

ECHUS VOCES EPISTULAS LATINAS

**QUAE SUNT DOCUMENTA
LATINITATIS VIVAE
SAECULI VICESIMI PRIMI
SINGULARIA**

COLLEGIT ET EDIDIT

LEO LATINUS

ECCE LIBRI LEONIS LATINI

Permittas, quaeso, ut nuntium adiungam minus gratum: pretia discorum, qui a Leone Latino praebentur vendendi, ex decennio (sic!) non exaucta - proh dolor – nunc valdê augenda sunt (denis euronibus). Interim enim cum pretia materialium quoque multo exaucta sint, tum praecipuê disci libellique discis subiungendi non conficiuntur neque involvuntur nisi magno cum labore.

Restat, ut afferam titulos pretiaque librorum typis impressorum, qui hōc tempore apud Leonem Latinum prostant venales:

1) CRABATUS (Otfried Preußler, Krabat).....	49,00 €
2) FRAGRANTIA (Patrick Süskind, Das Parfum).....	42,00 €
3) RECITATOR (Bernhard Schlink, Der Vorleser).....	45,00 €
4) HOTZENPLOTZIUS (Otfried Preußler, Der Räuber Hotzenplotz).....	25,00 €
5) ARANEA NIGRA (Jeremias Gotthelf, Die schwarze Spinne).....	22,00 €

PARVUS NICOLAUS (René Goscinny, Le Petit Nicolas) non êditur in domunculâ Leonis Latini, sed in Aedibus Turicensibus, quae appellantur «Diogenes».

GLOSSARIUM FRAGRANTIAE et PERICULA BARONIS MYNCHUSANI – proh dolor! – sunt divendita. Utinam nobis contingat, ut aliquando edantur iteratis curis.

Habeas nos excusatos, quod situm interretialem (i.e. anglicê »website« nondum restauravimus novaque pretia ibidem nondum indicavimus.

Ceterum, cara Lectrix, care Lector, bene scias oportet Leonem Latinum non esse megalopolium, quo – ut ita dicam - rapidissimê eiectantur multae myriades librorum vilissimae, sed domunculam potius virtuaalem quam realem, in qua creantur κειμήλια, id est res parvae et rarae et carae. Res parvae enim sunt disci compacti aut libelli typis editi palmares; rarae sunt editiones, quae centuriam tantum complectantur exemplorum; carae sunt hae res omnes, quia cordi sunt Leoni Latino recordanti horas illas innumeras, quibus operam dedit illis creandis.

Cara Lectrix, care Lector, utinam omne opusculum a Leone Latino confectum sit Tibi KTHMA EΙΣ AEI.

INDEX DISCORUM LEONIS LATINI

NR	Num. mand a-telae	ISBN	TITULUS	AUCTOR	TRANSLATOR	ANNUS	FORMA	AMPLITUDO	PRETIUM
1	00104	978-3-938905-00-5	FABELLA TEXTORIS VERSUTI PALAEOINDICA	Anonymus (Old Indian)	Nikolaus Gross	2004	CD-ROM pdf	7 pp.	€ 17,90
2	00104 A	978-3-938905-15-9	FABELLA TEXTORIS VERSUTI PALAEOINDICA – Libri audibiles	Anonymus (Old Indian)	Nikolaus Gross	2005	Audio	21 min.	€ 22,90
3	00204	978-3-938905-01-2	TRES FABULAE EDGARII ALLANI POE: CATTUS NIGER - RANUNCULUS - PUTEUS ET PENDULUM	Edgar Allan Poe	Nikolaus Gross	2004	CD-ROM pdf	33 pp.	€ 27,50
4	00304	978-3-938905-02-9	ANECDOTA REI PROXIMO BELLO BORUSSICO FACTAE	Heinrich von Kleist	Nikolaus Gross	2004	CD-ROM pdf	6 pp.	€ 17,90
5	00304 A	978-3-938905-16-6	ANECDOTA REI PROXIMO BELLO BORUSSICO FACTAE – Libri audibiles	Heinrich von Kleist	Nikolaus Gross	2004	Audio	6 min.	€ 20,90
6	00404	978-3-938905-03-6	MEMENTO MORI	Alexander Saxon	Nikolaus Gross	2004	CD-ROM pdf	7 pp.	€ 17,90
7	0040 4A	978-3-938905-17-3	MEMENTO MORI – Libri audibiles	Alexander Saxon	Nikolaus Gross	2005	Audio	20 min.	€ 21,90
8	00504	978-3-938905-04-3	DE CRAMBAMBULO	Marie von Ebner-Eschenbach	Nikolaus Gross	2004	CD-ROM pdf	14 pp.	€ 19,50
9	00604	978-3-938905-05-0	DE DINOSAURIS	Nikolaus Gross	-----	2004	CD-ROM pdf	16 pp.	€ 19,00
10	00704	978-3-938905-06-7	SUDATORIUM VENERIS	Diogenes Anaedous	-----	2004	CD-ROM pdf	11 pp.	€ 19,50
11	00804	978-3-938905-07-4	PERICULUM FRANCISCI	Diogenes Anaedous	-----	2004	CD-ROM pdf	7 pp.	€ 17,90
12	00904	978-3-938905-08-1	NUPTIAE ABDERITANAE	Bertolt Brecht	Nikolaus Gross	2004	CD-ROM pdf	21 pp.	€ 22,00
13	01004	978-3-938905-	TESTAMENTUM REYNERI BERLBYN	Henricus van den	-----	2004	CD-ROM	7 pp.	€ 17,50

		09-8		Lande de Raelt			pdf		
14	01104	978-3-938905-10-4	DE SANCTO NICOLAO DEQUE VIRO NATALICIO	Nikolaus Gross	-----	2004	CD-ROM	21 pp.	€ 22,00
15	01204	978-3-938905-11-1	FABELLAE GRIMMIANAE 1	Jacob Grimm/ Wilhelm Grimm	Nikolaus Gross	2004	CD-ROM pdf	28 pp.	€ 24,90
16	00105	978-3-938905-12-8	ROMULUS MAGNUS	Friedrich Dürrenmatt	Nikolaus Gross	2005	CD-ROM pdf	49 pp.	€ 31,90
17	00205	978-3-938905-13-5	DE THILO CUSTODE FERRIVIAE	Gerhart Hauptmann	Nikolaus Gross	2005	CD-ROM pdf	28 pp.	€ 24,90
18	00305	978-3-938905-14-2	HISTORIA AGATHONIS (LIB.1)	Christoph Martin Wieland	Nikolaus Gross	2005	CD-ROM pdf	15 pp.	€ 19,50
19	00405	978-3-938905-19-7	WERTHER IUVENIS QUAE PASSUS SIT	Johann Wolfgang von Goethe	Nikolaus Gross	2005	CD-ROM pdf	82 pp.	€ 38,90
20	0050 5A	978-3-938905-22-7	CICERONIS ORATIONES IN CATILINAM HABITAE 1 – Libri audibiles	M.T. Cicero	-----	2005	Audio	40 min.	€ 21,90
21	0060 5A	978-3-938905-18-0	SOMNIUM SCIPIONIS A CICERONE SCRIPTUM – Libri audibiles	M.T. Cicero	-----	2005	Audio	30 min.	€ 20,90
22	0070 5A	978-3-938905-23-4	CAESARIS BELLUM GALLICUM 1 – Libri audibiles	C.I. Caesar	-----	2005	Audio	55 min.	€ 22,90
23	00106	978-3-938905-21-0	AUTOBIOGRAPHIAE LATINAE	Nikolaus Gross	-----	2006	CD-ROM pdf	87 pp.	€ 48,00
24	00206	978-3-938905-20-3	DISQUISITIO CHEMICA ACIDULARUM BERGENSIUM ET GOEPPINGENSIIUM	Karl Friedrich Kielmeyer	Nikolaus Gross	2006	CD-ROM pdf	66 pp.	€ 38,00
25	00306 A	978-3-938905-24-1	CAESARIS BELLUM GALLICUM 2 – Libri audibiles	C.I. Caesar	-----	2006	Audio	61 min.	€ 22,90
26	0040 6A	978-3-938905-25-8	CICERONIS ORATIONES IN CATILINAM HABITAE 2 – Libri audibiles	M.T. Cicero	-----	2006	Audio	41 min.	€ 21,90
27	00506 A	978-3-938905-26-5	EPISTULAE A SENECA AD LUCILIUM SCRIPTAE 1 – Libri audibiles	L.A. Seneca	-----	2006	Audio (2 CDs)	88 min.	€ 27,90
28	00107 A	978-3-938905-27-2	ASINUS AUREUS AB APULEIO SCRIPTUS	Apuleius	----- --	2007	Audio	55 min.	€ 23,90

29	00207 A	978-3- 938905-28- 9	OBSIDIO SAGUNTI A T.LIVIO DESCRIPTA	Livius	_____	2007	Audio	53 min.	€ 23,90
30	00307	978-3- 938905-29- 6	FABELLAE GRIMMIANAE II	Jacob Grimm/ Wihelm Grimm	Nikolaus Gross	2007	CD- ROM pdf	58 pp.	€ 32,90

**CARA LECTRIX, CARE LECTOR, BENE VALE,
USQUE AD SEPTIMANAM PROXIMAM !**

HANC EPISTULAM LEONINAM

CENTESIMAM OCTOGESIMAM SEXTAM

SENDEN IN OPPIDULO BAVARIAE SUEBICAE PERFECIT

Die Dominicâ, 13. m.Ian. a.2019

Nicolaus Groß

Sodalis Academiae Latinitati Fovendae

LEO LATINUS

<http://www.leolatinus.de/>